

Kafsa ar peesuhitšānu
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Kafsa bez peesuhitšā-
nas Mihgā:
par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel izbohts seft-
deenahm no p. 12 fahloht.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnahk ween reis pa nedetu.

Kafsa
par fludināšānu:
par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, to tabda rinda
eenem, malša 10 kap.

Redakcija un ekspedizija
Mihgā,

Ernst Plates bilšu- un
grahmatu- drulatamā pēe
Reijera basnijas.

N° 45.

Sestdeenā 8. Nowember

1875.

Mahjas weesa lasitajeem un drangeem par sinu.

Lai Mahjas weesa issuhitšāna waretu peh; kahrtas un bes kaweschānas notikt, tad luhdsu apsteletajus, lai pēe Laika man us-
dohd fawu wahrdu un dshwes weetu. Malša paleel ari us preekschu ta pate kā agrafōs gaddōs, prohti **1 rubli**, peelikums **75 Kap.** un pastes nauda **60 Kap.**, tā ka teem, kam pa pasti japeesuhita, par gadu jamatša par Mahjas weesi ween **1 rubl. 60 Kap.** un par Mahjas weesi ar peelikumu **2 rubli 35 Kap.** Teem, kas schē pat Mihgā ik nedekas fawu lapu fawem waj leel fawemt, — teem ta pastes-nauda sinams naw jamatša Maht, bet tee dabuhn Mahjas weesi ar peelikumu par 1 rubli 75 k.

Mihgā: Mahjas weesa apsteleschānas teel preti nemtas manā drulatamā un grahmatu bohde pēe Reijera basnijas; Reijerbur-
gas Ahr-Mihgā Kalku-eelā **N° 18 Winkmann** l. pak-lambari Martinsona namā, un **Weisa** l. bohde pēe leela pumja; Pah-
daugawā pēe **Stabusch** l. pret Holma l. fabrika. Tad wehl zitās pilsehtās apsteleschānas preti nems, prohti: Zehstis: kōhp-
manis **Petersohn** l.; Walmeerā: **G. G. Trey** l. fawā grahmatu bohde; Walkā: **Rudolf** l. fawā grahmatu bohde; Zel-
gawā: **J. Schablowsky** l. fawā grahmatu bohde; **C. Höpfer** l. fawā bohde pēe turgus plattscha un **S. Allunan** l. fawā
grahmatu bohde; Talsōs: kōhpmānis **Simsen** l. un tad Dohbelē: kōhpmānis **J. Dawidoffsky** l. fawā drahnu bohde.

Ernst Plates.

Mahjas weesa apgahdatajs un redaktors.

Rahditajs.

Saunafahs sinas. Telegrafa sinas.

Cekschemes sinas. No Mihgas: general-gubernatora l. pahrbrauzis.
No Lehbargas: jauna lohpu aistahweschānas beedriba. No Teepēes: stoh-
las eeswehtischāna. No Selgawas: pahr dahnu pahwerfmas namu. No
Kursemes: pahrspreedums pahr stohlotaju konferenchem. No Ubes un Behrs-
Sihpeles: nelaimigs atgabijums. No Wologdas: neschehligs tehws.

Ahrsemes sinas. No Londres: mantibas isspreeschāna. No Spani-
jas: pahwesta istureschānāhs pret Spaniju, — Kastelara spreedums pahr
Spanijas buhšchānu. No Persijas: breefmu darbs, pēe schihda isdarihts.

Kalkis is Palmāles. Kalkis is Benšas. Sina pahr usfautteem Mihgā.
Delszela brauzeeni. Par laipnigu eewehroščāna.

Peelikumā: Laimigs ohglu dedstnatajs. Arweenu titai gohbigi. Graudi
un seedi.

Saunafahs sinas.

No Mihgas. Kā „Wids. gub. awises“ sino, tad sudraba-meda-
las preeksch nefaschānas us kruhtim pēe Stanislawa bantes, Wisu-
aukštati ir dabujuschī: Burtneeku pilsmuischas pagasta-teečas
preekschsehdetajs un Mihgas 6. draudses-teečas preekschsehdetajs
(tagad Mihgas-Walmeeras kreisteečas preekschsehdetajs) Zahnis
Dukat; zittahrtigais Burtneeku pilsmuischas pagasta-teečas
preekschsehdetajs un Mihgas 6. draudses-teečas preekschsehdetajs
Mahrzis Sarin; Mihgas 6. draudses-teečas preekschsehdetajs Spriz-
is Michelson, un Zehsu 7. draudses-teečas preekschsehdetajs
Trizis Ohsolin.

No Parihses. Franzijas justizes-ministeris eesneedsis tautas
fapulzē likumu-fastahdijumu pahr drukas-leetahm (pahr awi-
schu-, laikrakst-, grahmatu- u. t. pr. isdohščānu) preeksch
apspreeeschānas. Schini likumu-fastahdijumā efoht usnemti
daschi wajjadfigi nofajijumi, kas fenak nebijuschī.

No Turzijas. Lai nereti daschas ahrsemes awises sinoju-

schas, ka zaur Herzegowinas dumpi tikschohk trauzehts Eiropas
meers, tad tomehr, kā „Wald. wehst.“ sino, pahr tam ne-
efohk jabaidahs, jo seemetu trihš leelwalstis, faweenoschānā ar
zitahm walstim, us tam zenschahs, lai waretu Herzegowinas
buhšchānu meerigi ilshdshnakt. To eewehrojoht, warohk sa-
ziht, ka pahr Eiropas meeru schim brihscham ne-efohk to
behdatees.

No Raguses teeks sinohts, ka eeksch Popowa-Polijes tiku-
schi no Turkeem nokauti 7 zilweki. Tas bijis tā: Turku
saldateem no Trebinjes us Kleku eijohk minetais fleplawibas
darbs isdarihts. Sleplawi bijuschī Baschi-Bozuki, kas gan
ihsti pēe saldateem nepeedereja, tad tomehr kara-pulka klah-
buhšchānā to isdarija. Diwisijas generalis Cheskēt pascha ar
faween augstakeem wirsneekem bija dimi deenas kortexi pēe
Nikolaja Tschatscha un tika no nama-faimneeka un wina fa-
milijas ar gohdaschānu un zeenischānu apdeeneti. Kad wini
prohjam gahja, tad nama-faimneekam tika galwa nozirsta.
Sleplawas ari fagrahba behrninu, bet atstahja to pēe dsh-
wibas, tapeh; ka tas bija meitens. Tad wini weenu namu
aisdedshnadami fadesidnaja weenu feewu un bes tam daschus
namus aplaupijuschī un pohstijuschī, tapat ari 6 basnijas.

Telegrafa sinas.

No Spanijas tai 6tā Nowemberi. Don Karlojs efoht
Lehninam Alfonsoam wehstuli rakstijis, kurā winšch peedahwa
pameeru (starp Karlisstem un Alfonsostem), bet tikai tad, kad
Spanijai ar Seemetu-Ameriku gaditohs karšč. Nesen bija
wehtis ispaustas, ka starp Ameriku un Spaniju zelschotees
karšč, bet kā tagad dshrd, tad karšč nebuhšchoht.

Gefchjemes sinas.

No Nihgas. Baltijas general-gubernatora lungs, firsts Bagration, tai 1mā Nowemberi pahrbrauja no ahrsemehm mahjās.

— Zaur to tā fauzamo „uhdens-flunsti isgahjušhā 1874/75 tā gadā nami ir dabujušchi 88,674,668 kubiku-pehdas uhdena. Uhdens-truhbu garums esohť 55½ werstes. Gahses tai pašhā laikā isdedfinata 69,388,000 kubiku pehdas. Gahses-truhbu garums esohť 40½ werstes.

No Lehburgas. Lehburgā ir dibinajusehs lohpu aistahweščhanas beedriba, kura pee Nihgas lohpu-aistahweščhanas beedribas peefleijahs un to wahrdu peenehmuse „Ekersa-lohpu-aistahweščhanas beedriba Lehburgā.“ Jī teem mums peefuhteem raksteem waram schahdas sinas pašneegt. Jī protokolos I. usnemta Aijasch Jaunā-muišhā tai 26tā September 1875. Schini deenā us Nihgas lohpu-aistahweščhanas beedribas, lihs-beedres Elises Schirren jaunkundses usajinaschānu ar zirkularu no 2ta Sept. bija tahs pašchas dšihwolke šapulzejušchees, ka šhē apalščhā ussimehts, weenu palihgu lohpu-aistahweščhanas-beedribu šhejenes draudse dibinaht. Pehz Wisšaugstaki apšiprinata, Nihgas lohpu-aistahweščhanas-beedribas likuma preeščhā laišchānas un isškaidroščhanas šheee šhē apalščhā mineti pee lohpu-aistahweščhanas-beedribas labprahťigi peebedroščhā ar to nofazischānu, wišu to kas preeščhā tahs pašchas isplatiščhānas un weizischānas darams buhtu, eewehroht un no wina widus beedribai ihpaščhu waldischānu iswehleht, kura buhs no weena presidenta, weena presidenta palihga, weena sekretera un weena kafes-walditaja pastahweht. Ari tika aprunahťs, weenu šlimu lohpu ahrstefchānas weetu, kad ari ne glušchi pilnigā mehrā, bet tal pehz eefpehjas, eetaisht. Us šho šapulzejušchees nu nolika, Nihgas lohpu aistahweščhanas beedribas preeščhāneezibu laipnigi luhgt gribeht, labprahťigi šho no jauna fastahdijuschohs beedribu šew par palihgu-beedribu peenemt un drišumā apšiprinaht. Wehl wiš beedri weenprahťigi nofazija, — Nihgas lohpu-aistahweščhanas-beedribas presidenta Kollegienrata G. Ekers kunga, wairak gadus nepanikuschus puhlinus eewehrodami, isluhgtees drihšteht šho beedribu par „Ekers-Lehburgas-draudses lohpu-aistahweščhanas beedribu“ nošauht. Jī protokolos II, usnemta Aijaschu Jaunā-muišhā tai 25tā Oktoberi 1875 g. Sihmedamees us lohpu aistahweščhanas beedribas fastahdināščhanahs protokoli no 26. Septembara šh. g. ar 1 tika šhini deenā beedribai preeščhāneeziba ka šhē apalščhā usrakšihťs no šapulzejušcheem iswehleta: 1) Par beedribas presidentu L. Mohsiht lungu, 2) par presidenta weetneeku G. Schirren jaunkundsi, 3) par rakstu wedeju M. Undermann lungu, 4) kafes walditaju J. Bihstuz lungu. Schini deenā no preeščhāneezibas pušes tika šapulzei jautāščhāna preeščhā likta, kur un kahdā wišhē buhtu eefpehjamā lohpu ahrstefchānas weetu eetaisht. Us šho apšohlijahs G. Schirren jaunkundse eepreeščhā par to gahdaht, ka šlimi kusti (lohpi) winas stali, aplohpščhānu un usnemščhānu atradihs, lihds kameht to zitadi eerihťehs, atradihs. Šho tahdu peefohlijachānu wiš beedri ar preeku usnehma. Wiš beedri weenprahťigi nolika il diwōs mehneschōs weenreif šapulzetees, kur tad tās wišas notikuschas darboščhānas lohpu aistahweščhanas leetās aprunatas un pahšpreestas. Schihš šapulzes deenas tika noliktas 1 mehneschā deenā notureht un prohti 1. Janwari, 1. Merzi u. t. t.

Kad nu 1. Janwari Jauna gada deena teef šwineta, tad tika noliktis 2. Janwari šapulzi notureht. Wehl tika weenprahťigi nošpreehts: Ratram beedram pee eestahščhanahs buhs beedribas preeščhāneeziba 62 kap š. eemafahť un us preeščhu gada beedribas lahdei ikkatram beedram preeščhā daschadahm isdohščhanahm 50 š. š. maksajama.

No Teepeles walsts, Triakates draudse. Šhi walsts ir weena no tahm masakahm walstim, Triakates draudse, tika 4⁹/₁₀ arklus leela. Leelaka data šaimneeku jaw ir par gruntneekem palikuschu. Agrakais Teepeles leelškungš un ihpaščneekš, von Lilienfeldt š., dahwinaja Teepeles walstei 7 puhra-weetas semes ar wajadšigus kohlus preeščhā škohlas. Walsts dahwanu ar pateizibu šanehma. — Kad škohla bij ja-eeswehti, tad wezais, širmais leelškungš, — wišeeem par preeku, — škohlai šhkiškoja jauku, ehrgetu wišhē špehšejamu, muška riktu (Harmonium). — Von Lilienfeldt š. jaw šen duš dšestrā semes flehpina. Weegla, šalda dusa lai ir wina piššheem un preeziga augšchamzefchānahs winā leelā deenā! — Tagadejs von Lilienfeldt kunga mantneekš ir von Dorkel leelškungš, kas patš Walmeerā dšihwo, bet wina weetā muiščhu pahrwalda (Bevollmächtigter) von Löwis leelškungš, Widšemes Niterščhastes muiščhu pahrwalditajs. — Pehrnajā gadā, Teepeleščhi pee tahm 7 puhra-weetahm wehl peepirka labu gabalu semes klahť, tā ka nu tagad škohlas seme ir kahdus 10 dahlderus leela. — Tagadejs Teepeles walsts škohlotajs, D. Berkau š., kas zeen. „Mahj. weefa“ lašitajeem zaur raksteem jaw buhs warbuht — pašihstams, walka ari walsts štrihwera amatu. Walsts šapulze un teefa tika lihds šhim škohlas-mahjā notureta. — Bet kad nu zauri to pee škohlas darba daschadi kawekti un nepatikščhanas rohdaht, tad Teepeleščhi, šhi masa walsts, nošpreede ihpaščhu walsts mahju jeb teefas-naminu taišihť, kas kahdus 50 šohlus no škohlas-namu tahťu un kas nu ari tik tahť gataws bij, ka 15tā Oktoberi šh. g., pee škohlas eefakščhānas, Triakates wezais, širmais, augsti zeen. mahžitajs, Alw. Bohrt š., to wareja eefwehtihť. — Kad no Widš. dš. gr. 446 dšeešm. kahdas perščhinas bij nodšedatas, tad mušju wezais, širmais tehws šawā ihjā, — ka jaw arween, — bet lohti jaulā, eefwehtischānas-runā atgahdinaja tohs laikus, kur Teepeleščhi — preeščhā wairak, ne kā 40 gadeem, kur šchis, Triakate, šawā tehwa weetā, par mahžitaju eeweste, — bijuschu panikuschu — tā šafohť — pee meefas un gara, bet nu, zaur Deewa šehlastibu un augštas waldischānas likumeem, tā atšpirgušchi, ka pašchi warohť us šawahm kahjahm šahweht, par to tas gohds tam ween nahkotees, kas esohť zeenigš, šanemt gohdu, šlawu un teifschānu. — Širdi kustinadamōs wahrōs, širmais mahžitajs isfazija šawu preeku par to, ka tagad šhi walstina tā eetaisijusehs, ka tai šawa ihpaščhā škohla un ihpaščhā teefas-mahja, un beidsoht to eefwehtija ta trišweeniga Deewa wahrōdā no širds wehledamš, ka lai Deewa meers ween šur walditu šarp waldneekem un waldameem. — Kad Teepeles w. škohlatajš un štrihweris, D. Berkau š. šawā brangā runā to širšnigo wehleschānohs bij isfazijis, lai Teepeleščhi jo prohjam eefsch mihlestibas un weenprahťibas weenojotees paleekoht, tad rakšitajs wehl kahdus wahrōdus runajoht, peemineja weza Augena dšeešminu: „Ka teefas-wihra amats gruhťs, lai gan rubl's špihd pee krubťs, šo Deews par tahdu wihru žel, šo bišbeles lai špehklus šmel.“ — un wehleja, lai šarp Teepeleščheem — pehz Dahwida wahrdeem — mihlestiba un pee-

tiziba fastaptohs, taifniba un meers fluhpfitohts! — Beidsöht wisi nodseedaja: „Mahz, al debess-tehtih“ u. t. pr. — Weh-lak, pee glahfites wihna un alufina, tika dascheem labklahfchanas wehletas, ka p. pr. walsts walbineekam, Teepeles fainneekem u. t. pr. — Tä tad nu, ar mas wahrdeem, esmu mihleem, „Mahj. weesa“ lasitajeem pasinojis, ka Teepeleefchi, gohds Deewam un augsteem walbineekem, tagad til taht tikufchi, ka nu paschi drohschi war stahweht — tä fakohht — us „fawahm kahjahm; jo teem nu“ ir fawa paschu weetina, fur masinohs mahziht un leelohts — ja waijadsigs — norahht, jo teem nu ir fawa skohla un faws teefas-nams, bes ka ne weena walsts newar ne augt, ne plaukt. Lai nu ween dara katris fawu teef, tad wifas leetas labâ galâ ees! — Un us to lai Deewas palihds mihleem Teepeleefcheem, fawus behrninuss skohlâ fuhtohht, skohlotojam mahzoht un walsts walbineekem jaunâ namâ taifnu teesu spreeschoht, — ka lai teefchahm stary wineem mihlestiba un peetiziba war fastaptees, taifniba un meers fluhpfitohts! —

Fr. Mühlberg, Trikotus w. skohlotojis.

No Jelgawas. Kâ Mihgas wehstnesis („Puzeritâ Bzer.“) dsirdejis, tad Jelgawâ nahkofchu gadu buhschoht gaidams firsis Bismarks. Winfch abraufschohht fwineht Katarihnes dahmu-patwersmas 100 gadu fwehtkus. Schi patwersma (patwehruma-mahja) zehlfuchs tâ: Kreewu keisareenes Unnas beidsamâs waldfchanas gadâs bija Mihgâ par gubernatoru general-leitnants Bismarks, kam par laulatu draudzeni bija Katarihne Trottu von Treyden, Kursemes leekunga (herzoga) Ernstâ Johanna Birona laulatas draudsenes mahja. Kad nu 1740tâ gadâ Behterburgâ Bironu apzeetinaja un us Sibiriju aissuhtija, tad ari Bismarks tika zeeti janemts un us Tobolsku aissuhtihhts us dsihwi, fur winfch palika lihds 1742 tram gadam un tad dsihwoja Behterburgâ. Kad winfch bija nomiris, tad wina atraitne 1776tâ gadâ usbuhweja pabagu muischneeku dahmu-patwersmu tur, fur senal bija Blumen-thala konditoreja bijufe. Tä tad nu nahkofchâ gadâ buhs pagahjujchi 100 gadu, kameht patwersma dibinata, un tamdeht tagadeja patwersmas preekschneeze, Th. Baucker kundse, dsimufe Trotta, esohht eedohmajufe us scheem fwehtkeem eeluhgt ari firsu Bismarku.

No Kursemes. Jelgawas Mahju awise atrohdam rakstu pahr Kursemes skohlotoju konferenchem (sapulzechm). Schini raksta teel deesgan asi pahrspreestas minetahs sapulzes, kuzahm daschas wahjibas teel usrahditas un daschi padohmi dohti. Skohlotoju sapulstschu labumu ihjeem wahrdeem issajijis, mineta sinojuma farakstijats raksta tâ: „Tahs schini gadâ noturetahs 55 skohlotoju konferenzes pehz manahm dohmahm wispahri nemohht naw nekahdu eewehrojumu labumu atmetufchas, lai gan daschâ konferenze tizis dauds rakstihhts un runahhts, tad tomeht tikai jekla sinaschana atbalsita un lepniba uskophya. — — Strihdahs pahr metodehm, rihzibas-pahr-fahpshchanahm, skohlâs-aistaweschchanahm u. t. pr., pahrmaina leetu paschu ar winas blakus-buhfchanahm, refi turejahs pee pamata-lifumeem u. t. pr., tâ ka tam, kas scho leetu dsitaki isproht, nelahga paleel ap firdi, ihpaschi eedohmajotees, ka konferenzes lohzehti dohima deesin ko nepeetnu padarijufchi. Par nelabu ari ta buhschana apshmejama, ka us weenu konferenzi fanahht daschadi weens ohtram nepeelihdsigi spehki, wezi un jauni, perdsihwojufchi un spekulanti, siipri un wahji lohzehti, tapehz ka wini weenâ aprinki dsihwo un tamdeht wineem

kohpâ jafader, un nereti noteef, ka wezs skohlotojis firmgalwis teel asi pahrspreests no jauna til ko is seminara isnahkufcha skohlotoja, jeb ka zentigs un kreetns skohlotojis teel kawehhts no daschu amata-beedru kuhtruma un nehpshjibas. Tahda buhschana labumu neapanahhts un padara, ka (sapulzes-) leetu us preekschu wed, lai wina us preekschu tiktu westa un tatschu drufzin papihra peerakstihhts. Lai Kursemes skohlotoju konferenzes ihsti labumu atmetu, tad waijaga atfwabinatees no wifahm schaurfirdigahm dohmahm pahr skohlotoja amatu un pee tahs pahrleezinaschanas turetees, ka wifas, kas skohlotoju garigi augstaki pazel un wina wispahrigu mahzibu weizina, ari wina amata-dshihwei nahht par labu.“

— Kursemes laufskohlâs, tâ „Latw. aw.“ sino, tohp weenâ schahdas, ohtrâ tahdas skohlâs-grahmatas pee tahm fewisch-kahm mahzibahm bruhketas. Kad nu zaur weenu pawehli gribetu wifas weenadas mahzibas-grahmatas eewest un wifas zitas atmetst, tad tas buhtu us reisu gruhti isdarama leeta. Tapehz tad Kursemes laufskohlu wirsteesa, wifas tahs atrohdamas skohlâs-grahmatas pahrbandijufe, skohlu waldbahm fawu spreedumu peefuhtihhts: 1) kuras grahmatas wina preeksch tahs un tahs mahzibas eewehl, 2) kuras atkauj leetaht un 3) kuras til ar laufskohlu wirsteesas ihpaschu atwehleschanu war skohlâs leetaht.

No Udses un Behrs-Sihpeles pagasteem (Kurseme, Dohbeles aprinki) teel „Balt. Semkohpim“ schahdas sinas peefuhtitas pahr kahdu nelaimigu atgadijumu, kas ari muhsu lasitajeem deretu eewehroht. Behrs-Sihpeles mesch-kungs, ar garainu maschinu labibu kutoht, bija no aplahrtejeem kaimineem usluhdjis palihgus; ari Udses pagasta Skurstenu fainneeks bija fawus diwi puifchus aissuhtijis; weens bija prezejees, ohtris neprezehts. Meschkunga deenestsmeita johkus dsihdama, lâ jaw alahsch noteef, kad pulkâ strahda, daschu puifi aistikufe un augfchâ us maschini buhdama fweedufe labibu ziteem us galwu. Wihrs, pee kura tas breefmgais atgadijums notikahs, teizis: „Kad tu man tâ labibu fweestu us galwu, tad es tewi gan tâ neatstahhtu,“ un til ko tâ runajis, tad neweenam neredsöht jaw ari bijis us maschini augfchâ, meitu nofert, bet schi apfkehjufe labibas eelaischamam zaurumam (aplahht un kehrejs ar weenu kahju eeskreen labibas eelaischamâ zaurumâ. kura no maschinas teel nomalta pahri pahr pufs zifku. Gan mescha-kungs it schigli laudim usfauzis, lai eetoht glahht, bet tee neko naw warejufchi lihdsch, lihds maschina nostahjufchs. Ahtruma atfaukts dakteris gan fahchjis nomalto kahju un nelaimigais aihwestis Jelgawâ us flimneeku namu, bet treschâ deenâ bija atkal japahrwed un ja-ahfwed us kapeem. Atraitne, ar trihs maseem behrnineem, no kureem tas leelakais tikai 6 gadus wezs, aprand fawu tâ peepefchi aifgahjufcho wihru un tehwu. — Lai no schi behdiga notikumama mahzamees pee maschinehm ar prahlu strahdaht.

No Wologdas teel sinohts pahr kahdu breefmigu darbu. Tas bijis tâ: aprinka usraugs bija sinahht dabujis, ka kahda semneeks Golowuschkins wahrâ, esohht fawu nepee-augufchu dehlu Fedoru breefmigi mohzijas un tas pehz tam pawifam pasudis. Winfch tuhlin tur aifgahjis atrada Golowuschkinu, seewu un tschetri masus behrninuss tohti nowahrgufchus. Seewa zaur wihra fiteneem un mohzischanu bija jaw ohtru gadu flima un wareja til ko ar kukeem staigahht. Tehws rajijis, ka winfch esohht fawas dehlam kahjas fahchjis un to pee kahda balka tâ pakahris, ka galwa tam us femi karaju-

fehš, un tad pſiko puiſenu tiſ ilgi pehriš, kamehr patš noguriš. Tad wiñſch atſtaħjiš puiſeenu karajameeš, kamehr wiñſch atpuhteš un tad atkal pehriš, kamehr wina rohkai ſpehla pee-truhziš. Wiñſch teizahš to tapehž darijiš, ka puiſenš bijiš flinkš un mehginajiš no mahjahm aiſbehg. Seewa un maſa meita Natalija apleezinaja, ka ta efoht taiſniba. Veezineeze Surokowa, kaš to breeſmu darbu bija redſejuſe, ſtaħtija, ka tehwe gribeiš pa treſcho reiſu eeſaħt ſawu bendes darbu, bet noſtaħjeeš, kad puiſenš lehnā baſſi ſažijiš: „Dehtin, neſt man waiřš, eš drihł mirſchu.“ Ka tahdš noſeedsneełš beſ ſawa pelnita ſohda nepaliłš, taš ir prohtamš.

Ahrſemeš ſinaš.

No Londones. Kā no tureeneš teeł ſinohtš, tad Londones teeſahm nahłſeeš ſpreeſt paħr kaħdu mantibaš iſdaliſchanu. Taš ir tā: taš ſinamaiš ſchujamu maſħinu fabriku ihpaſch-neełš Jſaakš M. Singer Anglija ſawā muiſchā nomiriš un atſtaħjiš 15 milionuš dolaru (dahlderu), kaš ſtarp wina mantineekeem iſdalami, un mantineeķu ſkaiłš naw maſ, prohti winaam ir 22 beħni un 5 ſeewaš, no kurahm 2 miruſchāš un diwi atſchħirtaš. Tā ka nu Singerš ſawā teſtamentē ſawahm 2 atſchħirtahm ſeewahm naw nekahdu mantibaš datu nowehwehleiš, tad nu taš ſahłſchoht prožeſi. Redſeħš, kaħdu ſpreedumu doħš tureenaš teeſaš.

No Spanijaš. Kad Alſonſo tiķa Spanija eezelłš par ķehninu, tad pahweſta wal diba wina par ihſto Spanijaš ķehninu aſiħdama, doħmaja, ka nu Spanijaš wal diba ar pahweſta wal dibaš zenteeneem lohpā tureſchoteeš; bet kad nu wehlaķi iſrahħijahš, ka tagadeja Spaneeſchu ķehniina wal diba wairaf eeweħro břiħwpraħtigohš zenteenuš, tad pahweſta wal diba ſawam weetneeķam Spanija uſdewa, lai taš ſħini leeķā peepraſitu, waj Spanijaš wal diba pahweſta zenteenuš nepeenemſchoht. Kad nu wina to nedarija, tad pahweſiš ſawu pretibu iſſažija, tagadejuš Spanijaš wal dibaš zenteenuš par launeem apſiħmedamaš, tā par proħwi tižibaš-břiħwibu noſauķdamaš par braħtu-ķaru u. t. pr. Šħiš ſohliš no pahweſta wal dibaš puſeš ir taš ſahłmuš, ar kuru pahweſiš Spanijai uſbruħł. Turpmał iſrahħiſeeš, waj Spanijaš wal dibai deeſgan ſtiþruma un paſiħawibaš, ar kuru wina waretu pahweſta pahredroħſchu uſmahłſchanohš atraidiħt.

— Šħiniš deenāš bijuſcham Spanijaš walſiš-wiħram kaſtelaram bijuſe ſaruma ar wezo Tjehru. Šħiniš ſarumā kaſtelariš iſſažijiš ſawāš doħmaš paħr Spanijaš politiķaš buhſchanu, kuru ſħe ihſumā ſanemtu uſiħmeſim. Wiſu piriš wiñſch ſažijiš, ka buħtu par republikāš preełſchneeķu paliziš, tad ne Parwia, ne Serrano, ne Alſonſo nebuħtu dabujuſchi Spanijaš wal dibaš groħſchuš ſawā rohkā. Turklaħt ari peħž wina doħmahm Alſonſo ilgi nepaliłſchoht par Spanijaš ķehninu, ja nahłſchoht ſawā laiķā atkal republikāš-wal diba. Lai gan Tjehram ſchahħi wahħdi iſleekoteeš ſweſchadi, tad gan turpmał redſeſchoht, ka wiñſch, prohti kaſtelariš, taiſni ſpreediš un paredſeiš. Peħž wina doħmahm waijadſetu Spanijai republikāš wal diſchanu ar preełſchneeķu, kaš uſ ſeptineem ga-deem eezelłš. Tad paħr pahrgroħſijumeem Spanija runadamaš wiñſch ſažija, ka waijadſetu ſchahħduš pahrgroħſijumuš: 1) weħrgu-buhſchanu atzelt uſ Kubāš ſalu (Kubāš ſala peeder pee Spanijaš), 2) wiſpahrigo kara-deenaſtu eeweſt un 3) kaħduš 20 milionuš rubtuš (peħž muħſu naudaš reħħinajoħt) nolikt preełſch lauſchu ſkohlahm. Šħe pahrgroħſijumi buħtu

teeſcham derigi preełſch Spanijaš, ihpaſchi ka Spanijaš wal diba wairaf gaħdatu preełſch lauſchu ſkohlahm, jo Spaneeſchu tauta teeſcham nogrimuſe leeķā neſinaſchanā un mahħu-tižibā.

No Perſijaš. Jaw preełſch kaħda laiķa tiķa ſinohtš, ka Hamadamaš piłſeħtā tižiš ſadeſinaħtš kaħdš ſchihdš. Tagad nu plaſchakaš ſinaš paħr ſcho breeſmigo atgadijumu atnahłſchāš. Taš bijiš tā: Kaħdš bagatš Perſeetiš bijiš tam rabinerim Ģhajim leelu naudaš ſumu paraķā. Reiſ paraħda-dewejs ar ſawu paraħdneeķu ſatižeeš, tam praſija, lai taš winaam taiſchu reiſ to ſinamo paraħdu atliħdiſinatu. Zaur ſcho praſiſchanu iſzeħlaħš ſtarp abeem ſtriħdiñſch. Štriħdeſchanu iſdſiħduſchi ſapulzejaš leełš lauſchu pulkš. Tee nu waižaja, jautaja, kaħdeħt ſtriħdš iſzeħleeš. Tē uſ reiſ bagatam Perſeetim eeſchajujaš praħtā, uſ kaħdu wiħſi wiñſch it weegli waretu no ſawa paraħda-deweja atſwabinateeš, wiñſch ſaka ſanaħłſcheem Perſeeſcheem: „Buħtu wiñſch (prohti minetaiš Ģhajim) mani aiſtaħriš, tad eš buħtu kluſu zeetiš; bet wiñſch manu tižibu ſaimoja, tapehž newareju kluſu zeet.“ Tahduš wahħduš dſiħdejuſchi laudiš rabineram uſbruķa un gribēja to noſiſt; bet tam iſdewahš tuwaķā namā eemult un luħdiš nama ſaimneeķu, lai wina no breeſmahm paſargajoħt, tam ſawu tiķu iſtaħſtidamaš. Minetaiš ſaimneeķš, goħda wiħřš buħdamaš, rabineri kaħdā iſtaķā paſleħpa un nama durwiš aiſleħħiſa. Lauſchu pulkš apſtaħja namu un pageħreja, lai wineem rabineri doħdoħt rohkāš, bet nama-ſaimneeķš (ari Perſeetiš buħdamaš) atbiħdeja, ka wiñſch aħtraki rabineri wineem nenodoħſchoht, liħdiš wina rabinera wainu nebuħſchoht peerahħijufchi. Bet lauſchu pulkš uſ tam neklauiſijaš, uſlauſa namu un rabineri atraduſchi to uſ eelu iſwiķka un ar atmineem nomeħtaja. Rabineri nomeħtajuſchi wina ta liħki pa eelaħm aplaħrt waſaja un apgaħnija un tad to uſ piłſeħtaš plazi nowiķkuſchi, tam muti ar ſchajuju mułweri peebeħra un uguni peelaiķa, tā ka galiwa gabalu gabalōš ſaſpraħga. Weidiſoħt ſaħrtu ſakraħwa, liħki tur uſliķa un tad ſadeſinaja. Pa to laiķu, kad taš notiķa, ari iſchetri ſchihħi tur gadijaš, kaš tiķa-apgahniči. Peħž tam tiķa daſchi ſchihħu nami iſlaupiti un ſakraħnatajē lauſchu pulkš jaw gribēja ſaħłt ſchihħduš un kriſtitohš aplaut, kad teeſaš nahža ſtarpā un aiſkaķeja.

Raſtiš iſ Baltmaleš.

No Baltmaleš, Siguldaš draudſe. „Breezaĵeeteš ar preeziģeem un beħdajateš ar beħdigeem.“ — Baltmaleeſcheem paſcheem ſawa ſkohlā ir no 1863ta g. Bet tapehž ka ta peħž tagadeja ſkohlāš-beħru ſkaiłta par maſu un turklaħt nekahrtiga eerikteta bija, ka wina i truhķa ſewiſchki ģulami ķambari un peeleeķamaš-ķambarš tā preełſch ſkohlotaķa ka preełſch ſkohlāš-beħrneem un ta pati bija wiſam paģaſtam weenā ſtuħri, tad waijadſiba ſpeeda Baltmaleeſchuš ſew taħdu ſkohlū eegaħdateeš, kurai nupať minetaš waijadſibaš netruhħtu. Jaw ſenał tagadejē muiſchāš dſiħt-leeklungš B. Kyber bija walſtei peeſohlijiš to no uħdenš-dſiħnawahm oħtrpuſ ſchoſejaš buħdamu 24 dldr. 84 ģrſch. leelu, tā noſauķtu „Beķerkałn“ weetu, ar taħdeem nolihģumeem ſanemt, ka to gan labaki newar wehleteeš; bet tobriħd walſiš mineto peeſohlijumu nebija peeneħmuſi, kamehr peħzał mineta weeta no leeklunga bija žitam pahrdohħta un walſtei ta pate bija ĵapiřk. Šcho weetu, kurai jaw bija 20 aſiš ģarſch un 5 aſiš platiš muħrea eħrbegiš, kurā ſenał beķerš un pohdneeķš ſawu amatu ſtraħdaja, un žitaš ſaimneeģibaš eħkaš, beſ ween kleħtš un oħtra kuħtš

— walfis few par 4500 rub. mantojusi, un ar saweem puh-lineem un ar dsimt-leelkunga mihligu palihgu, kà to pehzat redsams rehkins israhdihs — istaisija par fshoklas-weetu. Mineta ehrbergi ir weenà galà fshoklotajam dshiwoklis ar kehki un peeleeekamo-kambari, widu ir $5\frac{1}{3}$ asis gara, $4\frac{1}{6}$ asis plata un $1\frac{1}{2}$ asis augsta fshoklas-klase ar pret deenwideem 4 un pret seemeleem 3 leeleeem lohgeem. Preeksch puikahm ir apakschà un preeksch meiteneem ir augschà fewischkis gutams-peeleeekams-kambaris un ohtrà galà schim ehrbergam ir semes-, strahdneekem dshiwokli un kehkis. Netahl no schahs ehlas ir teefas-ehrbegits.

Tè augschà mineta fshokla tika no zeen. draudsès mahzitaja Girgensohn 18tà Oktobr. pag. gd., kad papreeksch basnizas un fshoklas pehrminder leelkunga, basnizas pehrminders, draudsès-fshoklotajis, schahs draudsès pagasta-fshoklotaji, fshoklas-wezakajis, walfis-wezakajis un abi preekschneeki, fshoklas-behrni un dauds ziti walfis-beedri bija wezà fshoklà fapulzejuschees no winas atwaditees, un wisi nupat mineti pehz kabrtas un fshoklas-behrni, pa labopus schosejai puikas un pa kreisopusi meiteni, pa pahram kohpà, ar karohgu preekschà, pee it jaukas deenas, us jauno fshoklu aisjeloja — ar fw. Deewa wahrdeem un ar fw. krusa-sihmi eeswehtija. Preeksch- un pehz-eeswehtischanas atskaneja jaukas 4 balsigas dseedaschanas jauktà kohri. — Pehz to runu tureja lihgat papihru-pabrikas fshoklotajis Lindberg, kas sihmejais wiswairak us wezakeem, lai tee ar labprahntibu behrnus fshoklà fuhthot un lai us to palihdsoht, ka tahs mahzibas, kas fshoklas behrneem teekohht fshoklà eedehstitas, ari mahjäs spehka peenemotees. Pehz tam Siguldas draudsès wihru-kohris nodseedaja: „Schi ir ta lunga deen.“

Uu pagasta-fshoklotajis Spunde fapulzejuscheeem israhdija, zit fshoklas-klases un zitu ehku ustaisischana maksà un kas un zit wifu to wajadsiigo pee ta ir dewis.

Tas rehkins ir schahds:

a. Muischas dsimt-leelkungs B. Kyber bes kahdas maksas no sawas pufes preeksch fshoklas-klases, gulamo- un peeleeekamo-kambaru, leelajà ehrbergi eerikteschanas (wisa wirsa, bes ween jumts, — grihda, durwis un lohgi bija jauni jaitaisa un ar keegekem seenas ja-ohdere), preeksch teefas-ehrberga, flehts un weenas kuhts jaun-buhweschanas dewa: 67 balkus 5—6 asi garus; 330 balkus 4—5 asi garus; 74 balkus 3—4 asi garus; 37 balkus 2—3 asi garus un 110 kahrtis, kas wifs pehz mescha-waldibas tafses kohpà 727 rub. maksà. Tad wehl: 12500 keegelus pa 11 rub. tuhstots, ir 137 rub. 50. — 5200 daktini pa 17 rub. tuhstots, ir 88 rub. 40 kap. un $10\frac{1}{2}$ st. kalku, pa $5\frac{1}{4}$ rub. lastà, ir 55 rub. $12\frac{1}{2}$ kap. Pawisam kohpà 1008 rub. $2\frac{1}{2}$ kap. — Bes nupat mineta matriala dsimt-leelkungs klahht schkinsoja 17 puhra-weetas semes, us kuras, kà pehzat peemineschu, Baltmaleeschi isredseja few kappsehtu. Kad scho semes-gabalu tikai pa 20 rub. puhra-weetu rehkina, tad isnahk 340 rub., kà ka wifs to dsimt-leelkungs eefschj matriala un semes walfstei ir bes kahdas maksas dewis, istaisa kohpà 1348 rb. $2\frac{1}{2}$ kap. Brangs teizam darbs! Wehl ir japeemin ka dsimt-leelkungs lihds ar sawu Nihgà dshiwodamu brahli, sawam Deewa meerà aismiguscham tehvam par peemianu, walfstei ir 30tà Nowbr. 1871. schkinsojuschi weenu kapitalu 500 rub. leelu, no kura prozentem katrà gadà 5 rub. paleek us kapitala wairoshanu un 20 rub. teek pehz walfis-waldibas spreeduma nabagakeem fshoklas-behrneem par labu isdaliti, — un

b. walfstei apaksch a. minetu matrialu, klahht wajadsiigo granti un uhdeni preeksch buhwes peewedoht un nederigu ruhfu, kohkus u. t. pr. nowedoht, isgahja $584\frac{1}{4}$ sirga- un 84 kahj-deenas. Kad nu sirga-deenu par 75 kap. un kahj-deenu par 40 kap. rehkina, tad istaisa 471 rub. $78\frac{3}{4}$ kap. Par dsellu- un glahsu-matrialu 157 rb. 14 kp. un meistereem 988 rb. 45 kp. ir isdohts, kà ka nu walfis no sawas pufes par 1617 rub. $37\frac{3}{4}$ kap. puhlinus ir upurejusi. —

Fshoklotajis mihlam palihdsigam dsimt-leelkunga, kas pats tai brihdi newareja klahht buht, jo bija lihds ar sawu mihlu wezu mahti preeksch ne-ilga laika us Nihgu dshiwohht aigahjis, wifas walfis wahrda isfazija dauds dauds pateizibas un wehleja lai mihlais Deews winu laizigi un muhschigi fwehti. Pehz tam wifu pehzdshiwotaju wahrda fshoklotajis isfazija pateizibu wifai walfstei par winas gruhtu puhlinu, un wehleja, lai weenumehr labi augti is schahs fshoklas isangtu, isseedetu un isgatawotohs un norahdija, ka zaur muhsu schehliga tagadeja semes-tehwa un Reisera leelu zilwezibas-mihlestibu Latwu tantai ir atspihdejuschi tee laiki, kuros wina, ja ween grih, war pee-augt gudribà un peemihlibà pee Deewa un zilweleem, tad jauktà kohri us 4 balsim nodseedaja: „Deews fargi Reiseru.“ —

War faziht: Baltmaleescheem ir weena laba un glihta un wifai walfstei it kà widu stahwedama fshokla, kahdu gan reti zitur war atrast, lihds ar zitam turklahht buhdamahm ehlahm, par to zeenigs dsimt-leelkungs, wifa walfis un tagadejs walfis-wezakajis N. Lindin, par nepeekufuschu walfis-labklahschanas-ruhpuumu, no behru behrneem pelna pateizibu un flawu. Bet weena leeta fshoklas-klase peetruhka, ta bija „ehrgeles.“ Kad, kà augschà ir isstahstihst, eeswehtischanas-zeremonija bija pabeigta, fshoklotajis klahtbuhdamohs laudis, kuras wifus leelà fshoklas-klase sanemt nepafpehja, usumaja, lai mihligas rohkas pasneegtu mihlestibas-dahwanas preeksch jaunahm ehrgelhm, un raugi, pirmee kas sawu artawu preeksch tam dewa, bija behrni, zits 2 kp., zits 5 kp., kà katram tobrihd laikam klahht bija, kà kà no scheem kohpà 50 kp. eenahza. Pee scha mihlestibas-darba tuhlin wehl klahht peenahza dahwanas: atkal no muhsu leelkungeem. Dsimt-leelkungs un wina brahlis un abeju mihla mahte scho truhukmu fenak eewehrodami, bija saweem apakschneekem, pirmais muischas-kungam un pehdigà mesch-kungam katris 50 rub. un widejais, lihds ar lihds-raksteenu walfis-waldibai rakstisu, mescha-kungam 50 rub. ar to sinu nodewuschu, ja teek deht jaunahm fshoklas ehrgelhm mihlestibas-dahwanas lasitas, lai tad to eedohd. Kà tad no nupat mineteem kungeem eenahza 150 rub. Diwi nahburgu kungi tai paschà brihdi katris 1 rub. peelika, kà nupat wifu ehrgelu nauda jaw 152 rub. 50 kp. bija. Preeks! teescham preeks nezerehts! To wakarun fshoklu un walfis preekschneeki lihds ar dandseem fshoklu- un labas fa-beedribas-mihlotajeem fshoklas-klase preezigi kohpà padshwoja, kohpà gohda-maltiti ehdamu un zits zitam weselibas usferdami.

Walfis-waldibas rohkas no 1868ta gd. stahweja 34 rb. $61\frac{1}{2}$ kp. kà nosaukta „labprahntigu dahwanu nauda,“ kas bija no dascheem walfis-beedreem preeksch bada-zeetejem Biru-semè, dohta, bet kuras tur wairs newajadseja. No schahs naudas tika pee augschà minetas naudas peelikts un tika par 180 rub. ehrgeles pirktas. Scho jaunu ehrgelu flanu pirmoreis dsirdeht, bija us walfis-waldibas sinojumu fapulzejes 9tà Merz sch. g. pz. pufd. leels kauschu pulks. Janoschewlo

fa zeenigs draudses mahzitajs daschadu garigu apfohpumu deht pee draudses të newareja flaht buht. Sapulzejuschees kophä isdseedaja: „Grehks ir tewim zilweks kaweht“ Imo perschu. Skohlotajs sapulzeto prahtus greefa us to, kà: „wisa laba dahwana un wisa pilniga dahwinafchana nahk semè no muhsu schezliga Deewa un tehwa,“ tà ari schis skohlai derigs eeroh-zis, ehrgelés, ir no Deewa zaur mihligahm firdim të nahzis. Pehz us 4 balsim jauktä kohri nodseedafchanas is „Dseesm-wainaka Imas datas N° 36.“ ar ziteem tefsta wahrdeem, at-flaneja jauno ehrgelu skana un lihds ar winu skanu wisi kophä nodseedaja: „Teizi to lungu to gohdibas keh. swehtu“ Imo un 5to perschu. Skohlotajs ihfi isstahstria, zil jaunäs ehrgelés makfa un kur preeksch winahm ir nauda dabuhta. Sstahstrijunä rahdija, fa no muishas dsimt-leelkunga, kas ne-apnist jawu nihlu rohku sawai walstei labdaridams atwehrt, jo leelafi mihlestibas-darbi atkal schoreis ir atspihdejuschi, un kapehz esohrt winam no firds laba laima jawehle, tad lihds ar sapulzeteem usfauza trihs reis „urrah“ un 4 balsigi jauktä kohri nodseedaja: „Lai dsihwo sweiks.“ Netika ari Leelkunga brahls un wina peederigee un mihla weza mahte aismirsi; bet lihds ar sapulzeteem tika wineem trihs reis usfaukts: „urrah,“ un 4 balsigi jauktä kohri nodseedahs: „Augsta laime teem.“

Skohlu- un walstis-preekschneeki lihds ar daudseem walstis-beedreem to wakaru skohlas-klafe mihli kophä buhdami, ehda gohda-maliti un zits zitam us weselibu un lainu dschra, ari apfweizinaschanas usdseedaja. —

Wehl weens wehra nemams darbs, ko Paltmaleeschi schog. ir pasrahdajuschi, ir japeemin. Jaw eepreeksch tiku fazijis fa walstis us tahm no dsimt-leelkunga winai schliakotahm 17 puhra-weetahm semes, few ir kappehtu isredsejusehs. Schi kappehta eenem pilnigi trihs puhra-weetas semes. Schai walstis apraka kreetnu grahwi apfahrt un uftaifija no grahwa semehm walni. No schahs weetas dsimt-leelkungs preeksch fewis un preeksch saweem tuwakeem apafschneekem panehma $\frac{1}{4}$ puhra-weetas leelu gabalu, par to apfoholidams walstei preeksch schkubna ar tohni, doht to wajadfigu alminu, keegelu, kohku, dselsu un glahses matrialu. Atkal laipniba! Schi kappehta 7tä August, kad papreeksch zeen. draudses mahzitajs un draudse wezä kappehtä, kura lihkeem wairs ruhmes nebija, sapulzejuschees bija, winai „ar Deewu“ faziht un atkal jaunaja sapulzejohs, no zeen. draudses mahzitaja tika eeswehtita, un tais tad pat tika pirmais lihks, Paltmal muishas mescha-kunga Riberman dehlinsch „Julius Alfred“ paglabahs. Tä wezä kà ari jaunaja kappehtä atflaneja jaukta kohra 4 balsigas dseedafchanas.

Ari schi weeta, bes grahwa un walna, prasija walstis publi-nus. Winä bija leelas smiltschu-bedres un weens leelaks uskalns, kur pee- un nolihdsinajohrt wairaf kà 100 kahj-deenas jaw usgahjuschas ir. Wisu kas të peeminehts ir, walstis nu ar mihla Deewa un ar sawa dsimt-leelkunga palihgu ir padarijusi, un katrom, kas schohs darbus usfkata, wina war faziht: „preezajetees ar preezigeem“ bet — „behdajatees ar behdigeem!“ Ko tas apshme? Kam ausis ir dsindeht, lai dsind un firds fajust, lai juht! Daudseem wehl it jaunä peemina stahw 1872tra gada 10ais Mai, kura wisu Widsemi zaur breefmigu auku (pajummu) behdu- un nelaimu johsta tika pahrwilhta. Minetä deenä, kà no awisehm daudsi atminefrees muhsu draudses pusbasniza Jaun-Kempes muishä, ari par drupu-kandfi palifa, un tahda wina lihds schodeen wehl stahw.

Bafchai draudsei tahds spehks naw, jaunu basnizu few us-buhweht, tapehz: „behdajatees ar behdigeem.“ — Kas scho widu dauds mas pasihst, tas gan sinahs, kà Jaun-Kempes muishä stahw draudsei weenä malä us seemeleem, tà fa ohtra draudses mala ap 15 werstu tahlu ir. Tapehz no wisfeem Paltmaleescheem, bes ween diweem wihreescheem no Rameneescheem, no pee schahs basnizas peederofcheem Siguldeescheem un no ziteem Jaun-Kempeneescheem ir ta wehleschanahs, issfazita, lai jauna basniza tiktu draudsei widu, ap tagadeju Paltmal skohlu, buhweta, kur tad wini, ja tà notiftu, no sawas pufes uperetoht lihds 500 rub. jaunäs basnizas buhwi. — Laiks rahdihä, kà notiks. — S.

Raksts is Penses.

Zeenigeem lasitajeem wehl buhs atminä, fa „M. w.“ N° 2 peeminejam, fa Penses gubernija ir lohti augtiga seme, bet neteef peenahkami apstrahdata, lai gan tomehr aug. Warbuht daschs labs wajahs: „kalab tad to til glihti ne-apstrahda, — waj lauschu jeb sirgu spehks truhsti?“ Tur es atbildu: Tik lab sirgu spehku, fa ari zilweku netruhst; bet pa datai spehku truhsti! To warbuht daschs labs negribehs tizeht, kà të stahw ar tautas attihstifchānu. Buhu jagahda par skohlas-zelshānu un usmudinaschuaohs, un tomehr atrohnahs wehl wihri, kas teiz: „Muhju semneeki tika par agru pee brihwibas, wint ir wehl par dauds mulki un nesaprahstigi brihwibä dsihwoht; bet wajadseja pamasam, gadu pakal gada pa aprinkim, jeb zee-mam atfwabinaht.“ — Gan prahtigi skan, bet waj no tahdeem wihreem war ko preeksch tautas attihstifchānas un ap-gaismoschānas — gaidiht. Lai gan zeen. gubernatora leelkungs Tatischtschew sawä waldischānas laika, Pensas gubernija — dauds teizamus darbus un eestahdijunus isdarija un dara wehl jo prohjam — ihsti kà tehws ruhpejahs par saweem behreem, bet waj tad winfch ween war wisu papeht. Zaur wina publineem un ne-apnikuschu gahdaschānu ir daschs labs sohls tautas apgaismoschānā darihts, tik lab skohlas buhschānā, kà semkophibā — tad tomehr, schis gubernijai wehl deesgan truhst.

Par prohwi lai nemam weenu aprinki: Nischni Komowas, kuru es it labi, no weenas malas lihds ohtrai pasihstu. Te kahdu zeemu lai apfkatan, kurfch ir itin tuwu pee aprinka pilsehtas, skaita 547 wihru dwehfeles, un atrohnahs tik kahdi 5 kas proht lasiht, un rakstih. Skohla wehl naw buhweta, skohlotaja naw. Ir gan pee basnizas kahda ehla, ko sawz par basniz farga mahju, tur sapulze mahzitajs daschus semneeku behrnus un kahdas stundas par deenu mahza — seemas laika. Ir ari dauds zeemi, kuros atrohdahs skohlas un jaw no Septembra mehnescha fahlahs mahziba un eet zauri lihds pat Juli, bet mahziba naw wisur pilniga. Skohlotaji daschi beiguschu aprinka skohlā sawu mahzibu, dadaschi atkal garigä preeksch-skohlā, waj nu beiguschu, jeb ne, — bet tik tahk nahkuschu, fa dabujuschu atestati, fa war lauschu skohlotaji buht, ko dohma zeen. lasitaji, zil leela alga tohp wineem dohta? Desmit rubli par mehnesi, kas it ih-paschi ir firdigi un usihtigi teem peeppazmit rubtus par mehnesi, bet behdu ir lohti mas. Ar to masu algu, winam wajaga fewim kohrteli, galdu un apgehrbu — gahdaht.) Behrni

*) „Gelois“ sawä 295tä numurä pajneedi sinu, fa Komowas aprinkis dabuh 7000—1600 rublu preeksch skohlahm, tà fa skohlotaji dabuh 300 rublu gada-lohnes, un bes tam wehl 20 procentes par kari pezi gabl peeleel nahk pee lohnes teem tabateem skohlotajeem.

tik ar waru eemahzahs rakstibt, un dauds maš rehkinnumus — un lasiht, Deewa wahredus mahzitažs mahza — fšohlotajam tas ir aisleegts. Pašči semneeki ir ari wainojami, ka pašči deesgan neženščahs pee šči teizama darba. Jo dauds zeemi, kuroš atrohdahs us 1500 dwehselehm 70—80, kas proht rakstibt un lasiht. Nupat augščam peeminejam, ka gubernatora leeskungs lohti publejahs preekšč semkophibas. Par to lai tuhdał peeminam, ka winšč ir fawā mahjā masu semkophibas leetu (museumu) istahdi fastahdijs, kura atrohnahs daschadi semkophibas rišli, kahdus semneeki wehl maš pašihst. Tā par prohwi: daschadas dafščas (fekumi) tik lab labibas kā feena un fuhdu, grahbekli, kulamas maščinas ar sirgeem, tihrijamee feeti, (maščines) u. t. j. pr. Šhini istahde war katriš, kam tik ween tihl, ee-eet un beš maščas apskatitees, jeb fewim mudeli nemt. Beš tam winšč ruhpejahs, lai buhtu Penšas sentureem labi darba sirgi, gahdaja un luhdša augštu waldbibu par walšis ehseleem. Semneekem wehl naw cedohiti, bet Penšas pilšjehta jaw feschus*) dabuja. Ziteem gadeem tik trihs, bet tagad feschī. Šchee feschī ehseleti tohp tureti kahdā leelā stali, kuru pilšjehtas galwa, Bochołkow kungs us fawa rehkinnuma — isihreja. Šchee ehseleti teek tirgus deenāš, pirddeenā un peekdeenā, us tirgus klaju iswesti, lai semneeki ar šcheem cepashtohs, lai liktu wehrā winu wehrtibu, un ruhpetohs fewim ari tahdu fugu eewaišlinahst. Tee atwestee ehseleti ir schahdi: 1. Geroi, firms 13 gadus wezs, diwi arščinas un 3¼ werschoki augstis — jahjamais — par waišloščanu jamakša trihs rubli.

2. Wampirs, tumšči behrs 10 gadus wezs, 2 arščinas 2¾ werschoki augstis — jahjamais, par apwaišloščanu weenu rubli. 3. Wampirs, tumščeni firmens pals 5 gadus, 2 arščinas 5½ werschoku augstis, fšrehjejs, desmit rublus par apwaišloščanu. 4. Buket, pelekans 5 gadus, 2 aršč. 4 wersch. augstis, peezi rubli par apwaišloščanu, darba sirgš. 5. Dohriš, pals 5 gadus, 2 aršč. 4¼ werschok augstis, peezi rubli par apwaišloščanu, darba sirgš, un 6. Torgašč farkans 5 gadus 2 aršč. 2⅛ wersch. augstis par apwaišloščanu diwi rubli darba sirgš. Pateiziba zeen. gubernator leelkungan par wina gahdasčanu.

Tahstaki lai runajam pahr muhju „mihseem“ frohgeem un winu apmekletajeem.

Pee wišahm tautahm, kaut kura semes dašā, un kahda ta nebuhtu, atrohnam mehš daschadas, katrai no wezu wezeem laikeem atlikuščas eerasčas un tikumus. Neeen tikumus, bet ari ehdeenus un dšehrenus, tahs tā fauktas „tautas“ eerasčas, tautas-ehdeenus un dšehrenus. Ihpaschi katra tauta, kura dauds maš jaw ir pee kulturaš nahkusi, atrohn fawas tautas dšehrenos un eerasčas leelu jo leelu labpatiščanu, un preezajahs ar faweem tauteešcheem pee fawahm tautas eerasčanahm, jeb fvehlehm, jeb dšehrenem u. t. j. pr. Tik ween tahs tautas, kuras wehl stahw us ta wišu semata kulturaš stahwokla, jeb pawišam wehl naw ar kulturali fatikuščahs, lihšigās tšchetri-kahjeneekem — ščo labpatiščanu juhšmu nepasihst, un nebuht ari nejuht.

(Turpmal wekl.)

Sina pahr usfaukteem Mihgā.

Gertrudes basn.: Gastschneels Joh. Jannpuh ar Karol. Luifi Math. Knahl. Unterosiz. Indrik Swihler ar Išt Schwälbe.

*) Pottschinlowškas lehnizās Niščegorodas gubernija.

No deenasta atstahjees wirfneels Adam Heint. Leibig ar Selmu Doroht. Bertu Beerens. — Jesus basn.: Biletneels saloats Pehter Nien ar atraitni Bille Glahsnaw. Kutscheris Pehter Weiz ar Išt Sillin. Strahneels Dahw Kammarabšis ar Trihni Andersohn. Strahneels Martin Rudšit ar Aug. Minnu Schuch. Atšlehu kallejs Herm. Joh. Jakob Ahboling ar Mariju Kammans. Bohdesfelis Wilh. Ferd. Tiede ar Elwiri Christ. Luifi Bührmann. Musikers Gottl. Fried. Mich. Robert Förster ar Leonini Mariju Agnes Thau. Mahleris Joh. Gärtner ar Juliju Lisetti Rumann. — Jahna-basn.: Biletneels saloats Kahršis Detlaf ar Išt Kaufin. Strahneels Kahr Heinr. Schlessler (Schlosser) ar Annu Strauch. Strahneels Krišč Rutka ar Dohri Grünberg. Kutscheris Frik Rosenthal ar Kattr. Schusche. Strahneels Jannis Ginne ar Mariju Dehšis. Sulainis Frik Birzens ar Ingel Kaste (ari Jesh. basn.) Biletneels gwardu-saloats Mikel Andersohn ar Mariju Rosaliju Konst. Mühlhard. Juntufedsejs Pehter Paul Wilniht ar Mariju Meister (ari Jesus-basn.). Mahrneels Kahrł Wihstol ar Annu Sandberg. Strahneels Indrik Schening ar Annu Elis. Rudolph. Biletneels saloats Pehter Iščunkur ar Annu Sofiju Freimann. Biletneels unterosiz. Inte Preiman ar Trihni, atr. Dšehrw, dšim. Bee-meet. Sulainis Rudolf Bahroa ar Mariju Friedfeld. Dšchlerufelis Joh. Strasdin ar Joh. Amaliju Strasdin. Biletneels saloats Jaf. Keier ar Elisbeti Baltnomeitis. Fabrikas strahneels Samuel Weinberg ar Annu Weimann. Strahneels Kaspar Baltais ar Annu Meinelo. Zimermanis Simon Lak ar Annu Seemel, dšim. Breebe. — Mahr. basn.: Atšlehu-kaleju selis Dahwid Joh. Kahrł Klingenberg ar Emiliju Henrieti Murr. Drahts wižeju meistars Friedr. Hesse ar Emmelinu Heint. Kaling. — Trihs w. basn.: Kutscheris Frik Romanow ar Annu Elis. Rosenberg. Mahjas ihpaschneels Joh. Uppit ar Juliju Laube.

Dšelszela brauzeeni.

1) Uš Dinaburgas zela.

	plst.	min.	plst.	min.	
No Rihgas isbrauz	10	15	rihtā;	6	30 wafarā
nonahst Strihmeru stanz.	12	20		8	35
" Krišburgas "	2	6		10	21
" Dinaburgā "	4	55		1	10
No Dinaburgas isbrauz	6	10	rihtā;	8	40 wafarā
nonahst Krišburgas stanz.	8	32		11	2
" Strihmeru "	10	15		12	45
" Mihgā "	12	30		3	—

2) Uš Mihgas-Milgrahwja dšelszela.

	plst.	min.	plst.	min.	plst.	min.
No Rihgas isbrauz	6	15 r.	11	50 d.	4	40 deenā.
No Milgrahwja isbrauz	7	20	2	—	5	40

3) Uš Mihgas-Bolderajas dšelszela.

	plst.	min.	plst.	min.	plst.	min.
No Rihgas isbrauz	12	— d.	4	30 d.	8	45 wafarā
No Bolderajas isbrauz	7	45 r.	2	50	6	5

Par fugosčanās laitu beš tam eet wehl weena reise no Rihgas pulst. 7 un 55 m. rihtā un no Bolderajas pulst. 9 un 35 min. rihtā.

Par laipnigu eewehrosčanu.

Lativešču fšohlotajeem, fšohlneem un grahmatu-lasitajeem par sinu, ka Ernst Plates grahmatu bohde pee Pehtera basnizās un W. F. Häcker grahmatu bohde Dohmesgangi wišas winu apgahdasčanā isnahkuschas fšohlu- un lasiščanas-grahmatas arweenu buhs pilnā krahjumā un ka par tam tik gahdahts, ka wišas jaw fšohlās eewestas mahziščanas-grahmatas arweenu buhs dabujamas.

Kam šchahdas grahmatas waijadšigas, tee lai taišni greeščahs pee augščam minetahm grahmatu bohdehm, kur wini wišu waijadšigo warehs dabuht beš kahdas kawesčanas un beš nolikto zenu pa-augštināščanas.

Išt 7. Nowemberim pee Mihgas atnahkuschī 2333 fugi un aigahjušdi 2207.

Sludinaſchanaſ.

Ernst Plates grahmatu-bohde

Rihgâ, pee Behtera bajnizas

tur' weenumehr pilnigâ trahjumâ un pahredoht par nenodingejamahm zenahm bes usprassichanas:

Sprediku-grahmatas ar ewangeliumeem un lezioneem, no Bantawa un Rohde, spredikus pahr swehteem desmit Deewa bausleem.

Luhgſchanaſ-grahmatas, lâ: Gariga dwehſeles-bariba, Behru-rohta un zitas.

Deewgaldneeku-luhgſchanaſ un luhgſchanaſ preeſch eefwehtijameem jaunekleem: Dſhwibas amohſts, Kriſtigs draugs, Pamaſz, lâ jaſataifaſs uſ Jeſus ſw. watarinu u. z.

Garigas dſeesminas, lâ: Swehtas dſeesmas, Iſſas dſeesmas, Swehtbeenu lohſle, Deeniſchlas garigas dſeesmas un Teiz to lungn mana dwehſele.

Skohlas grahmatas:

ABC, weza un jauna.

ABC, Kreewu, diwi ſortes.

Bilſchu abbezis, lahſas peeſas ſortes.

Atlas ar ſeptimpazmit lantfahrtehm un iſſtaſtiſchana.

Behru-draugs, pirma laſiſch. gr.

Bibbeles-ſtaſti: ar bildehm diwi ſortes, Döbnera un Sinai un Wolgata.

Bes ſchihm tē minetahm grahmatahm ir wehl dabujamas wiſadas laſſichanaſ, paſafuſ, miſſluſ un ſingu-grahmatinaſ, daſchadaſ bildeſ ar un bes pehrwehm u. t. pr.

Zaur ſcho zeen. andeles-draugeem un pirzejeem ſinojam, ta mehſ ſawu

fahls-, ſilku- un lapu-tabakaſ magasihni

ar muſſu pak-lambari un pehrwu-bohdi eſam ſawenojuſchi un tâ ar ſawenoiteem ſpehleem Ahr-Rihgas Kalku-eelâ N 15, preti Baloſcha eebrauſchanaſ nepahgrohſjami taſlat andeleſimees.

Miltigu ſwaru un lehtas zenas apſohlidami luhdſam to mums lihſſ ſchim ſchlinſoku uſtizibu ari uſ preeſchu dahwah.

Ed. Zietemann un beedris.

Pee Thila Limbaſchds ir dabujama ſilze taſelēſ preeſch turpehm un ſahbakeem, lâ ari ſilzes ſahbaki par lehtaſtm zenahm.

Maneem miſſleem andeles-draugeem peedahwaju ſawâ bagati iſrihtotâ trahjumâ: 30 daſchadaſ ſortes leſchas pulſtemus no 8-150 rubl., ſenas pulſti. no 1/2-45 rubl., galba-pulſti. no 12-175 rubl., pulſtemu lehdes no daſchada metala no 10 kap. lihſſ 12 rubl., pulſtemu aiſlehgas no daſchada metala 5 kap. lihſſ 10 rubl. Par wiſeem no manis pirteem pulſteneem galtauju un galtauju 1 gadu.

L. H. Fontaine,

pulſtemu-taiſitajē Rihgâ, Kalku-eelâ N 22.

Skohlmeiſteri,

taſ tuhſit pagaſt-ſkohlmeiſtera un ſtrihwera amatu grið uſaemt, — ar ſawahm leezibahm, laſ taniſ preeſchraſtiſds preeſch Wiðjemes laulu-ſkohlahm eekſch § 28 minetaſ, tai 29. Nowbr. ſch. g. pulſſi. Snōſ no rihta lai peeſafahs pee

Raunas draufes mahzitaja G. Bierhuff.

Lahdi ſeminaristi,

laſ labi proht Wahzu un Kreewu walodu mahziht un tuhſit war uſnemt ſkohlmeiſtera un turſlaht uſ Burgeem pagasta-ſtrihwera amatu, lai 19. Nowemberi no rihta atmahl ar ſawahm leezibahm Jehrtules pagasta-ſkohlâ, Krimuldes draufde, uſ nolihgſchana un jo drihſatu eeſtaſchanaſ amata.

Weens ſkohlhts ſehns no 14 waj 15 gadeem feel pagehrehſts Behterburgas Ahr-Rihgâ, Kalku-eelâ N 8, pal-lambari.

Weens apprezeies dahruceekſ

war peeteiktēſ Sienes-muiſchâ, Metes draufde.

Diwi ſahrku-taiſitaji war peeteiktēſ leelâ Aleſxander-eelâ N 37.

Rihg. Latw. beedriba.

1) Swehtbeem 23. Nowemberi pulſſi. 2 pehz. puſd.

pilna ſapulze.

Preeſchlikumi: a) pilnas ſapulzes preeſchneela zeſchana; b) beedru gaba-maſſas noſpreeſchana; c) palihſtibas (miſchanaſ) lahdes likumu pahrpreeſchana; d) rewidentu zeſchana.

2) Tai paſchâ walarâ — teatera iſrahdiſchana. Preeſchneeziba.

3 e h ſ i s

Kâ jaw ſludinahts, buhs abas Konzertes 16. Nowemberi ſch. g.: gariga pulſſi. 3 bajniſa un laiziga pulſſi. 6 p. puſd. Weiſenfelbta t. ſahlē. Pehz laizigas konzertes pee Ulrichu muſikaſ weeiſigs walaras. — Zena preeſch latras konzertes: I. weeta 60 kap., II. weeta 40 t., III. weeta 20 t.; beedreem preti ſchigada beedru ſahrju uſtraſdiſchana: I. weeta 40 t., II. weeta 30 t., III. weeta 15 t. Preeſch weeiſiga walaras: beedreem 60 t. un wiwu dahmahm 40 t., zaur beedreem eweſteem nebeedreem 75 t. un dahmahm 50 t. Biktēs un programi eepreeſch dabujami: Seebodes-, Luſafchewitza- un Thiel-Peterſona t. t. bohdes un pehzati pee laſes.

23. Nowemberi ſch. g., pulſſi. 3. pehz puſd., general-ſapulze Weiſenfelbta t. ſahlē.

Behſu L. L. un D. B. preeſchneeziba.

Kas wehletohs

no jauna gada ſahloht uſnemt

jaunu eebrauſchanaſ-weetu

Rihgâ, wiſlabakâ Behterburgas Ahrpilsſehtaſ-eelâ, taſ war deht tuwatahm ſinahm peeteiktēſ „Darba“ rebahſija Wehwer-eelâ N 6, no pulſſi. 11-1.

ſtaiktas, trinifchu wilnas diſſas no Arenburgas, ir dabujamas Eliabetes-eelâ N 19, 1 trep. augſti, pa lab. rohſtu.

Kahpoſtu-ſhweli, putrainu lahdi,

tur lahduſ 5 waj 6 puhrus war eebehrt, miltuſihni, galdu u. t. pr. dabu nopirkt Bruhwer-eelâ N 9.

Dahmu-kleitu drahuas,

wilnainas un puſwilnainas, pahredoht par ſabritaſ zenu

R. Lobecka

dahmu-kleitu-drahu-fabriki, netahlu no Lohra-talna dſelſs-zeſta ſtanſijas, pee Wilhelmshöhēs reſtorazijas, maſâ Seku-eelâ N 6.

No jenures atwehſehts. Rihgâ, 7. Nowemberi 1875.

Driekſis un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-driekſitaja Ernst Plates, Rihgâ, pee Behtera bajnizas.

Tē ſlaht peelikums ar ſludinaſchanaſ.

Dſeesmas ar nohtehm preeſch ſkohlahm, lâ: Dſeesmu-trohniz, 100 dſeesminas un ſtaſes no Zaunita, Dſeesmu wainags trihs dalâs, Iſſchetrbalſigas dſeesmas trihs dalâs, Dſeesmas preeſch jaukteem lohreem, Dſeesmu rohſta trihs dalâs u. z.

Dſihwa maiſe, jaunâ druſâ.

Ciropas lantfahrte.

Geograſijas no Pand, Spieſs un Kuptſche.

Kalkimeſ, lâ: Dſihwibas zeſch, Seerwagena kalkimeſ, Berenta, Schilling u. z.

Kreewu walodas grahmatas no Medera, Raubes Indrika, Uxtinga u. t. pr.

Mehriſchanaſ-mahziba no Braſche.

Pafaules ſtaſtu grahmatas no Schulz un Gibbeil.

Rehkenu-grahmatas no Tehrauda, Bankina un Wagnera.

Skohlas-maiſe I. un II. dala.

Swaigſchmu-jeb debefſ-mahziba no Dauge.

Wahzu-walodas grahmatas no Stendera, Neitena un Spieſs.

Rihg. Latw. beedriba.

Swehtbeem, 9. Nowemberi ſch. g.

Mahrtinu bale

ar daſchadaſhm uſweſchanaſhm.

Bil etes preeſch beedreem 50 kap., dahmahm 40 un lauzineekem 80 kap. ir pee laſes dabujamas. Beedru ſahrtes uſrahdamas.

Gefahſtums pulſſi. 8. Muſſla preeſch danjoſchanaſ 9. Beigums pulſſi. 3. un beedribas ruhmes tilk ſlehgatas pulſſi. 4 no rihta.

Kahrtibas komiſija.

Drabinaſ un eefala aſni

ir ildeenas dabujami aſſiju alus-bruſſi ſtagaemâ. 3

Koſchenile-pehrwi un

koſchenile-poſtu,

no manis iſgudrotu ar furu war wilnu ſarkanu pehrweht, peedahwa

Wilum Wetterich,

pee Behtera bajnizas.

Tai 27. Oktobri ſch. g. ſtarp pulſſi. 6 un 7 walarâ tila pee Diktu trahtera ar wiſu aſſjubgu noſagſts

duhkâns ſirgs

wiſzaur weenads ar beejahm krehpehm, paſtrupu aſti. Wahgi bija uſ dſelſs-aſim un weena ilſke, weens ſahmu-galds un apalſch-bohmis jauni ar ſtibperahm ſiſnahm rehdes un ahdas grohſchi. Kaſ ſcho ſirgu ar wahgeem waretu uſrahdiht, dabuſſ

20 rubl. pateizibas-algu

pee Augſtrohſes un Daugulu muſiſchâs pagasta-teeſas, Diktu draufde.

No polizejas atwehſehts.

Sludinafchana s.

Walmeerâ!

Zaur scho par siuu, ka no 12. Oktobera m. d. fch. g. fahlot

azu flimneeki

manâ mahjâ ahrstefchani un apkohpochani atrohd. Sapeeteizahs preefch pufdeenahm no pulkst. 10-12.

Dr. Eckardt. 1

Par laipnigu eewehrofchani.

Zaur scho daru sinamu, ka esmu usnehmis A. Deubner tunga be fereju leelâ Minz-eelâ № 1 un ar konditoreju saweenojis. Basteleete luhlemi teel gahrdi un kohfchi ispufohloti fagatawoti. Zapat us tam zentifchohs, saweem pirzejem pasneegt labu un fmelegu maift.

Eho sinojumu laipni eewehroht luhdi

Franz Gladit,

leelâ Minz-eelâ № 1.

Kas masu mahjani ar dahrsu us

Abgelskalnu waj Saslaulâ grib pahrdohht, la pee-teizahs pee **Crust Plates.**

Weenas flaweres 6½ dlt. ir par to nepahrgrohsamu zenu 75 rubl. f. pahrdohdamas Uhr-Nihgas leelâ Smilfchu-eelâ № 35. Ge-eefchana no fehtas, pa kreifo rohlu, preefch-namâ pa 2 irep. augfchâ.

Skoblas-ehrges

(postimi) ar 3 un 4 balsim, ar un bes pedakeem, kipri un labi isstrahdati, stahw preefch pahrdohfchana s pee ehrgelu-taiftata

Weissenborn,

Sehtabstat. 1

Lantas biblioteka:

- 1) Zeema wels, 20 kap.
- 2) Romeo un Julija, 20 kap.
- 3) Sarkanais Bartels, 25 kap.
- 4) Wihrs ar dselses-mafku, 20 kap.
- 5) Blehdiba nahk gaismâ, 20 kap.

No fchi krahjuma ir isnahlfchâs jaw 5 grahmatinas apalfch augfcham mineta wiedzrafsta. Katrai grahmatinai ir weena ar pehrwehm ispufohloti bilbe, un latra nef sawadu stahstu. Stahsti ir jauki un patihlami, ta ka katrs waretu few biblioteku no fchi krahjuma etaisht, waj nu par weenam jeb wairat stahsteem us reist pirbdams. Schihs grahmatinas dabujamas wisâs grahmatu-bohdos par augfcham peehmetu mafku. Nahfchâ gada isnahls tablati numuri.

Dabujamas pee appahdataja J. Schablowsky, Belgawi Katohlu-eelâ № 9.

Ar augstas Keisera waldischana s un Nihgas rahtes sihmi apstempelati

riffigi misina besmehri

no ikweena leeluma, ta aridsan tee mafce eefch lohtehm eefwehrti

fainneezibas besmehri

un wehl dauds daschadi leeli un masti swari ar kehdehm, ahkeem un pederehm, geldigi muifchu- un mahju-waldischana hm preefch seena-, falmu- un labibas-swehrfchana s ir pilnâ krahjumâ atrohnami un wehra leekams, ka ikweenam besmehram, neween ta pirzeja wahrdos par welti wirfû usfists, bet aridsan weena pee **Crust Plates** tunga driheta, preefch 1876. gada geldiga **Widjemes laika-grahmata** teel klahht dahwinata tai

weenteefigâ wisu-wezakâ un gruntigâ

J.

Redlich

Englischu magasihne.

Wisu angstaki apstiprinata

Mehwales andeles-banka

ar weenu

nodatas-banku (Filial) Bernawâ.

Gruntis-kapitals 1,000,000 rubl.

Muhfu darbofchana s aifneefahs us wisuwifadahn kredites-, naudas- un weskelu-barifchana hm, bet ihpafchi meh s darbojamees ar:

- 1) pielfchani un pahrdohfchani no wisadeem walfts-papihreem, alzijahm, obligazijahm un ziteem wehrits papihreem,
- 2) naudas aisdohfchani pret drohfchibu no wehrits-papihreem un prezhim,
- 3) weskelu distontereefchani,
- 4) naudas- un wehritibu-usglabafchani un pahrwaldischani, kas priwattaudim, teefahm, beedribahm, jeb zitahm atklatahm eeriktehm un tafehm peeder, pee kam beedriba ar wisu sawu mantibu galwo pret uguns- un saglu- breesmahm,
- 5) naudas-noguldischana s pretinemschani us telofchu rehkinumu sem intrefchu atkhdsmaschana s 4 prozentes par gadu,
- 6) naudas-noguldischana s pretinemschani us nosazitu- un nenofazitu-terminu pret tam lihofsigu intrefchu atkhdsmaschani sem bankfcheinu isdohfchana s.

Schihs bankfcheines war us latru naudas-sumu pahri par 100 rubl., waj nu us kahda wahreda jeb ihpafchneka tilt isfrakstias, un wisas teefas atklatas eeriktes un tafes drihst tahs pahre kapitala-noguldischani isleekahht.

Intrefchu malfafchana par naudas-noguldischani ir fchim drihsham tahda:

- par bankfcheini Lit. A us 3¹⁰/₁₀₀ prozentes par gadu, tas ir 1 kap. par deenu par latru fcheini no 100 rubl.,
- par bankfcheini Lit. B us 4³⁰/₁₀₀ prozentes par gadu, tas ir 1²/₁₀ kap. par deenu par latru 100 rubl.,
- par bankfcheini Lit. C us 5¹⁰⁰/₁₀₀ prozentes par gadu, tas ir 1¹⁰/₁₀ kap. par deenu par latru 100 rubl.,
- par bankfcheini Lit. D ar kuponeem ar latra laika atkautu 6 mehnefchu usfazifchani us 5 prozentes par gadu.

(Bankfcheines Lit. C., kas us 1 gadu un ilgati ir isfrakstias, nef 6 prozentes intrefchu par gadu.)

Ehe klahht peeminam, ka tahs nupat minetas bankfcheines it ihpafchi berigas preefch kapitala-noguldischana s preefch priwattaudim, tapch ka kapitala pajawefchana zur tam netad newar notift, jo banka arweenu ir apnehmufchis, to pilnigu kapitali ismalfahht, us kuru bankfcheine isfrakstias. Pasufchana, sadegfchana jeb zitada kahda nosufchana us wahrbu isfrakstio bankfcheinu neatnes ari ne us kahdu wisfi kapitala- jeb intrefchu stahde, jo tahdas bankfcheines, ja to wehlahs, war 6 mehnefchu laika tilt moriiseretas, un banta tad ihpafchneeam isdohd jaunâs bankfcheines us to paschu sumas leelumu.

Mehs isdohdam naudas-sihmes (Anweifungen) us Behterburgu, Maslawu, Nihgu un us wisahm zitahm leelatahm pilfsehtahm eefshjemê u. t. pr., ta ari trattes un akkreditiwus (Tratten und Accreditive) us ahrsemi. Zapat meh s distontereejam wisadus kupones no kreewu un ahrsemes walfts- un dselses- jeku-aifdewu-papihreem, induftrijas papihreem un lihlu grahmatahn ari jaw preefch notezejutcha termina.

Muhfu bantas lihumi ta ari plafcha isklaidrofchana pahre tahm jo swarigahm darifchani nodatahm teel pasneegti bes malfas.

Mehwales andeles-banka.

Kupat ka isnahkuse jaunā pabalotā drukā:

Dsihwa maife

no Ludwiga Heerwagen, Gaujenes dr. mahzītāja. Matka 30 lap., stipri eeseta 40 lap.

Garigas dseefmas

Deewam par gohbu un flawu.

Matka 75 lap., smuki eeseta 90 lap.

Garigas Deewa luhgšchanas

uš nebelas deenahm rihtōs un watarōs, uš fweht-
leem un dafšās ihpafšās wajadšibās, zeturta driete
matka 60 lap. un smuki eeseta 75 lap.

Deew'galda grahmatina

ar ismelleetahm fwehtahm luhgšchanahm, tā zeenigi
jafataifahs un jaturahs, preefš, pee un pehz fweht
walarina no Ernst Dünoberg. Matka 20 lap.,
stipri eeseta 25 lap. fubr.

Kreewu-Latweefšū-Wahju wahrnize
isdohta no Tautas apgaismošchanas ministērijas,
matka 150 lap., labi eeseta 180 lap. fubr.

Rifums

pahr wispahrigo kara-beenestu, wisaugstaki apstipri-
nahts 1. Janwar 1874. g. (Widsemes Gub. Wal-
dibas patents) Latweefšū, Kreewu, Wahju un Zgaunu
walodā. Matka tilai 5 lap. fubr. un dabujams pee

J. Denbnera,

grahmatu-bohde, Kōhp-eelā N 3.

Atkalpahrdeweeseem prozentes.

1
Turpat ari ir wisas zitas Latweefšū grahmatas,
kā ari **Widsemes dseefnu-grahmata**
wežā drukā dabujamas.

Weena bohde

ar zepšchanas kraštini un dšihwofšchanas istabu ir is-
ihrejama Riter-eelā N 76. 1

Kweefšū un rudju klījas

teel ruhmes truhluma deht lehti pahrdohstas

R. H. Borchardta

2
miltu-magasihne, netahru no Pehtera basnīzas.

Sahli un silkes

peedahwa fawcem Widsemes un Kurfemes draugeem
par lehtu zenu un apgalwo par riktigu prezi; tapat
ari pahrdohdu no augstas waldischanas atwehletu
schaujamu: pulweri, tad apinūs un
maschinu-silksuas.

F. B. Becker,

lantohris leelā Sirgu-eelā N 14, 1 trepi augsti.

Welnu un dšeltanu lapu:tabaku, speki
un miltus pahrdohdu par lehtu zenu

F. W. Gusew,

2
Cefšā-Rihgās Saunas-eelas stuhri N 5.

Pulkstenu,

dubult-lappetu sudraba antera-pulkstenu no 12 rbl.
fahsoht, sudraba zilindera-pulkstenu no 8 rbl. fah-
soht peedahwa

C. Dansohn,

leelā Rehtnau-eelā N 3, preti mufes namam.

Ihsti labu tinti

preefš stoblahm un pagastu-scrihwereem, kā ari
mahlu gabalds preefš pohdneekem, peedahwa

Wissum Wetterich,

pee Pehtera basnīzas.

J. Malmberga un beedra Masfawas tehju-magasihne,

Rihgā, Kauf-eelā Nr. 18,

peedahwa wifu labatahs

Ihstas Karawanēs-tehjas

par 160, 180, 200, 250, 300 lap. mahzīnā un dahrgal.

Sweedru arklus, ezefšas, sehjomas maschi-
nes, rohku-gepelu-uhdens: un damf-kulamas ma-
schines, lokomobiles un gepelu-eeriktes, tibri-
schanas-maschines, treschotkas, efselu-maschines,
peedahwa wifadā leelumā is teem labateem un pirmem Anglijas,
Wahzijas: un Sweedrijas-fabriekem.

General trahjums no semkohpju maschinehm un rihkeem.

P. W. Grahmann, Rihgā.

Pastahwiga istahde

Nikolai-eelā, blafus strelneeku dahrsam.

Gewehrojams: Uš ohtas Baltijas zentral-istahdes Rihgā, Suni mehnesi 1871mā gabā,
dabuja tee fabriki, kuru leetas no P. W. Grahmann bija istahditas wift lohpa

Rantohris

leelā Sehtaba-eelā, preti biršai.

22 prehmijas

kuru starpā ari atrohdahs walfis-domehau ministērijas sudraba medala, maschinu nobalā to

augstako usteifschanu

las pee isdalischanas tika pasneegta.

Pulkstenu

jaunōs suhtijums un leelākā iswehle no wifu dahr-
gakeem lihds wifu lehtakeem dabuja un peedahwa
par wifu semalahm zenahm sem apgalwošchanu

A. A. Berg,

Sinderu-eelā N 9.

Lokomobiles

un kulamahs maschines

no tahs, zaur fawu glihtu un stipru darbu isflawe-
tahs **Auston Prokton** un beedra fabrikas Lin-
kolnē, kā ari

Damfmaschines un kulamahs maschines

ar falmu-kraitajeem no 3 sirgu-spehta par 860 rbl.
ir wehl schim biršcham uš lehgera pee

Ziegler un beedra,

Rihgā, Pils-eelā N 19. 2

Sarkanās

ahbolina-fehklas

un timotinu

peht un pahrdohdu

L. Goerke un Kiesewetter,

Zuhku-eelā N 28, Bendfeldta mahjā.

Armonikas

ihsti flaitas un labas papilnam dabuja un pahrdohd
lehti leelumā un masumā **C. Windmann**, Ab-
Rihgā, Kalku-eelā N 18. 2

Polar fiwju-guano, ihstu Leopoldshaler fainitu, superfosfatu

un
ammonial-superfosfatu
weenigi pahrdohd

B. Engen Schnakenburg,

preti biršai.

Par eewehroschannu.

1. Nowemberi sch. g. ir tai zelā no Lohra-talna
lapsehtas lihds Daugawas dšelstiltam **weens selta**
dahmu-pulkstenu pasudis. Gohdigais atradeš
dabu labu pateizibas - algu pee grahmatu - sehjeja
Zoru, Cefšā-Rihgās Saunā-eelā.

Tai nakti no 25. uš 26. Oktobēri sch. g. ir Cifāsch-
muischās Dreimannu fainneekam, Krimuldas draudse,
saglt eelausufšees lehti, tur dafschadas fceweefchu-
un wihreefchu-drehbes lihds panemdami eelausufšees
ari sirgu-stali un tur 11 gad. wezu bruhnu sirgu,
tam bija weena palakas tahja balta un labee fahni
ar swengeli norihweti un uš krusteem ari norihwets
plekis, issagufchi un to bija pawezds dšels-afu wah-
gēs eepuhgufchi. Kas scho sirgu un tahs sagtahs
leetas waretu ufrahdiht jeb aldoht, dabuhs

30 rub. pateizibas - algu

turpat pee Cifāsch - muischās pagasta - waldbas.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 7. Nowemberi 1875.

Drietehts un dabujams pee bilšū- un grahmatu-drietajaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera basnīzas.

No polizejas atwehlehts.

Zaimigs ohglu-dedfinatajs.

(Spaneschu stahsta.)

Kahdâ augliga eeleijâ Balenzijas datâ dšihwojâ fawâ mantotâ pili Donna Luzija de Flores-Mendoza, jauna flaiſta atraikne, weentuliga un tikumiga, pahre pilſſehtu preekeem un gresnumeem neko nebehdadama, tadehl ka winas wehl gandrihs behrnigam prahtam meeriga lauku dšihwe un dabas gresnumi wairat patika, nefa paſaules krahschnumi un trohſſchni.

Donnas Luzijas weza pils bija netahlu augſteem kalneem, kuros daſchadi dahrgi metafi bija dabujami, un kur ari leeliſta ohglu dedſinatawa bija eetaiſita, tapehz ka winai peedereja leeli meſchi; jo taja apgabalâ netika wis malka, bet ohgles preekſch kurinaſchanas leetatas, kuras preekſch pils wajadſibas lahds wezs firmgalwis, ar baltu bahrsdu un mateem, peeweda. — Luzija bija jaw behrnibâ wezo firmgalwi redſejuſe un to zeenih eeradufe, tapehz ka tas mehdsâ katru reis, kad winſch ar ohglehm uſ pili brauzâ, winai lahdas ſpehtu leetinas, pukites jeb ohgas no meſcha pahrewiſt. Lahds flaiſs puiſens mehdsâ katru reis wezajam firmgalwin uſ pili lihds naht, kurſch bija tikpat wezs kâ wina un ari tikpat mihligs un flaiſts. Lorenzos, tas bija puiſena wahds, atneſa arweenu wehl patihlamakas ſpehtu leetinas nefa wezais, jo las ween meſchâ, uſ kalneem jeb grawas pee burbulodameem awohtineem bija atrohdamâ, to winam wajadſeja preekſch Luzijas dabuht, kad ari ar leelahni puhlehm; jo duhſchigam puiſenam nebija nefas uſ paſaules til dahrgs, kâ laipna azu uſmeſchana, ar to Luzija winam pateizahs. —

Peepadſmit gadus wezai Luzijai bija lahds bagats firmgalwis Mendoza japreze, un aſtonpadſmit gadus weza wina bija jaw atkal atraikne. Tagad wina dšihwoja fawâ weentulâ pili, kur wina fawu nelaiſka wihru kâ labu tehnu peeminejâ, jo tas bija winu kâ fawu meitu mihlejis un tikai tadehl ween apprezejis, ka winam wiſi behrni bija miruſchi, un negribedams ſaweem mantas kaſrigeem radeem fawu leelo bagatibu atſtaht. Luzija nu bija weenigi ſcho bagatibu mantojuſe un dšihwoja weentulâ pili, jo winas wezaki bija jaw nomiruſchi un winas weenigais brahlis Schon de Flores deeneja kara-deenaſtâ Glanderê.

Kad Luzija tohs mihtohs kalnus un ſalahs eeleijas eeraudſija, kur wina bija uſauguſe un tahs paſchas pukes redſeja, pee kuzahm wina bija behrnibâ preezajuſehs, tad winas ſirds tapa no jauſahm atminas juhſmahm pahrnemta. Wina atrada fawâ ſlapi wiſas tahs ſpehtu leetinas, ko Lorenzos bija winai dahwinajis un las winu bija behrnibâ aplaimojuſchas, un kad wina par ſaweem jaukeem pagahjuſcheem behrnibasgadeem ſaldi ſapnoja, tad winai iſſpruka it nemanohſt tas wajazeens: „Kur gan Lorenzos tagad ir? Un mans wezais Kamilos?“

„Waj zeeniga kundſe naw wehl Lorenzi redſejuſe?“ winas kalpone atbildeja. „Winſch brauz katrâ deenâ ar ohglehm uſ pili, kamehr wezais Kamilos ir nomiris; un kamehr zeeniga kundſe ir pahrnahluſe, un man ir tas gohds to uſ paſtaigaſchanahm pawadiht, es winu redſu arweenu munis wiſai tuwumâ, un pat baſnizâ, kur winſch mehds arweenu uſ Jums nopeetni uſſkatitees?“

„Waj tas ir Lorenzos,“ Luzija praſija, „tas flaiſkais flaiſtais

jauneklis ar melneem ſprohgaineem mateem un ſpohſchahm azim.“

„Tas ir tas patſ,“ kalpone atbildeja, „zeeniga kundſe war tagad pate pahreleezinatees, jo tur winſch brauz ar ohglehm uſ pakalnu augſchâ.“

Luzija ſteidsahs ahra un gahja Lorenzam preti, kurſch to eeraugohſt iſtrukahs un wina ar ohglu kwehpeem nomelnojuſe ſeija pahrewehrtahs tumſchi ſarkana.

„Mans mihlais Lorenzo,“ Luzija uſrunaja to, „eſat no manis ſweizinati! Man ir wehl tee atmini un korali, wiſs, wiſs, ko juhs man behrna gadôs dahwinajat, un nu es waru juhs apdahwinahſt, jo es eſmu lohti bagata.“

„Tas buhtu ſlahde preekſch manis,“ Lorenzos atbildeja azis nodurdams. — „Ne,“ winſch runaja pehz maſa azumirſta tahlat, „man naw nefas uſ paſaules dahrgats, kâ tas preeks un ta apſina, ka eſmu juhs, zeeniga kundſe, apdahwinajis un zaur to jums patihſchanu darijis, un ſcho preeku es nepahredohtu ne par lahdu prehdahwanu!“ Pee ſcheem wahredeem wina azis pahrewehrtahs ſlapjas.

Luzija jutahs zaur to druſzin apſaunota. Wina atwadijahs ihſi no Lorenza un runaja katru reis ar to laipni, kad wina to ſatika.

Tâ pahris gadu pagahja un Luzija nomanija labi, ka wina bija noſwehpurſcha, bet flaiſta Lorenza ſirds-preeks un ſaule. Wina apnehmahs ar to tuwaki ſarunatees, jo winai bija ſchehli, ka flaiſtais jauneklis fawu jaunibas-laiſu ar weltahm dohmahm un ſapneem pawadija, kuri newaretu nekad peepilditees, bet tikai winu nelaimigu dariht. Wina gribeja tam tahdas dohmas iſrunahſt.

„Lorenzo,“ wina to uſrunaja lahda wakarâ, kad wina pa jauko grawu paſtaigadama to ſatika, un winſch gribeja kaunigs aſſmuht, „ſakat man no Deewa puſes, las juhs tâ dſen, man arweenu wiſai tuwumâ buht, kad es tikai no pils iſeemu? Es pate daudſreis neſinu, waj es juhs pateeſi redſu, jeb tikai juhſu ehnu.“

„Waj juhs to praſat mani iſſohlodami jeb pateeſi?“ Lorenzos praſija.

„Sinams, ka pateeſi,“ Luzija atbildeja. „Kadehl tad lai es ar jums johlojohs?“

„Nu tad man jaruna ari pateeſi, kad juhs man to atwehlat. Cedroſchinajohs jums, zeeniga kundſe, teikt, ka juhs eſat jaw no manahm behrnibas deenahm tas engela-tehls, las mani wiſur pawada un pee ka manas dohmas weenumehr miht. Kad juhs bijat apprezeti un ar fawu kungu galwas pilſſehta dšihwojahſt, tad es biju wiſu laiſu lohti noſtumis! bet tomehr man arweenu tâ iſſikahs, ka juhs nahtſeet kahdreis atpakal. Un kad juhs atkal kâ ſpohſcha ſaule muhſu klufa eeleijâ pahrnahzat un man bija ta laime juhs redſeht, tad mana ſirds tapa zaur to atkal atweeglota un jautra. Mans wezais draugs, Kamilos ir nomiris, un es buhtu warejis plaſchâ paſaulê ko zitu eeſahkt, nefa ſchê ohgles wadaht; bet kad juhs bijat prohjam, tad mani ſaiſtija ſchihſ weetas ar ſaldahm atminahm, kur juhs tiku behrnibâ redſejis. Un nu, kad juhs eſat atkal pahrnahluſchi, nu es newaretu ne par ko no ſchejeenes aiſeet. Kad es eſmu weentulis meſchâ un dohmaju no jums, tad man tâ iſleekahs, ka wiſi kohſi un kalni un grawas iſſlatitohs lohti jaukt un patihkami. Kad es uſ pakalna pret ſaukt pirmo rohſchu ſeddu eeraudſiju, tad

es to noplubzu un dohmaju no jums, un schihs dohmas us-
auga manā galvā par dseefmu; waj drihstu to jums preef-
schā teift?”

„To juhs warat dariht,” Luzija atbildeja fmaididama, un
Lorenzos eefahka:

„Tu faules gohsti agri isplautufe
Un seedi tawā fahrtā jaukumā;
Bet faule temi speedihs karstumā, —
Pehz ihfa laila buhst nobirufe.
Bet mana firbs pehz zitas rohšes gaida,
Pret ko taws krahschnums wihs ir tihri neefs;
To atkal redsoht buhtu man leels preefs.
Pehz winas firbs man ilgodamees gaida.
Zil preezigs tawu seedu tagad pluhstu
To pasemigi winai dahwatu
Un tizu gau, ka wina peenemtu,
Kad zelds mesdamees es wina luhgtu.

„Al, zeeniga kundse, nu juhs gan us mani dufmojatees,
jo fahrtums, kas us juhsu waigeem parahdahs, war tikai juhsu
nepatiffchanu apfshmeht! Nu esmu jums pateesibu isteizis, un
nu es juhs pasaufschu us muhschibu, jo kā gan es wehl driht-
stetu juhsu azim parahditees?”

„Es gan esmu juhs pamudinajufe, man pateesibu faziht,
Lorenzo,” Luzija atbildeja, „tadeht ta naw juhsu waina, bet
mana, un ka juhs mani mihlejat un ne-efat no manas kahr-
tas, ta ari naw juhsu, bet liktena waina. Tomehr es juhs
luhdsu, Lorenzo, mehginajat scho mihlestibu pahrspeht, un
aistaupat man tahs fahpes, redsoht, ka juhs efat nelaimigi
un skumiba nomahz juhsu jaunibu.”

„Es sinaju gan to,” Lorenzos fazija, „ka ta deena, kura
jums fawu nelaimigo mihlestibu issazifchu, buhs ta pehdiga,
kura drihtstefchu juhs redseht. Es ari aiseefchu no schejeenes
plafschā pafaulē; bet kahdu zeribas-chnu, kahdu fapni, ar kuru
lai es fawu ilgofchanohs un dwehseles flahpes remdeju, luh-
dsohs no jums, atwehlat man to, debeschfiga kundse. Kā buhtu
tad, kad Lorenzos augstas kahrtas wahrdu un flawu, zaur
duhfschu un mihlestibu famantotu laimi pee juhsu kahjahm
noliftu? Waj juhs tad ari mani astumtu? Al, fakat jel
kahdu laipnu wahrdiru un ne-apfmeijat mani, zitadi mana
dsihwiba nems galu!”

„Nu labi, Lorenzo,” Luzija atbildeja laipni fmaididama.
„Kad juhs warat augstas kahrtas wahrdu famantohht, — jo
juhsu firbs ir jaw pee augstas kahrtas peefskaitama, — tad
es jums apsolu fawu pretmihlestibu.”

„Bat nofakat man laiku, kad es drihstu famantotu flawu
un laimi pee juhsu kahjahm nolift. Kad es drihstu pahrnahht?”

„Pehz trihs gadeem, Lorenzo.”

„Lai tā paleek!” jauneklis issauzahs preezigi. „Pehz trihs
gadeem es pahrnahlfchu kā flawens leels wihs, jeb nebuhs-
fchu wais dsihws. To wahrdu „Flores” es peelifchu
fawam wahrdeem.”

„Kadeht tā?”

„Tadeht ka wehrgs walka fawa lunga wahrdu. Juhsu
wahrds man atgahdinahs katra brihdi, ko schodeen esmu jums
apfshlijees. Dsihwojat laimiga, augsta flaihta kundse! No
fchihs deenas pehz trihs gadeem juhs mani redsefeet, jeb ne
muhscham! —”

Schohs wahrds isrunajis winsch bija prohjam, un Luzijai
islikahs wihs kā fapnis. Wisu wairaf wina brihnijahs pate
pahrs fewi, ka wina bija bes pahrdohmaschanas Lorenzam tahdu
pfshlijumu dewufe.

Dhtrā rihtā Lorenzos bija pasudis, ari neweens nesinaja, kur
winsch palizis.

Bezā Toledas basnizā tshetri sagti celihdahs tumfchā nakti
flepni, tur kahdu blehschu darbu isdariht. Augstais kara-
wadonis, de la Kruz, mehds fchai Spanijas wezakā basnizā
dashas naktis Deewu luhgdams pawadiht. Tagad bija peh-
diga naktis preefsch wina aiseefchanas, jo rihtā winsch bija
nodohmajis us Flanderi zelohht; tas pamudinaja blehschu, jo
wini sinaja, ka winsch ne-uslawesees Toledā, kamehr saglus
meklehs. Schis kara-wadons mihleja gresnumu. Wina wa-
reja arweenu dahrgas drehbēs redseht, pirkstos winsch walkaja
leelus selta grebsenus ar brilantu un dimantu almineem un
fahnōs sohbinu ar selta spalū, kuru winam fehniwfsch Fih-
lips bija pats ar fawu rohku dahwinajis. Ari naudu winsch
mehds arweenu pee fewis tureht, kuru winsch daudsfreis na-
bageem bagati isdajija. Tadeht blehschi dohmaja schonakt labu
lohmū mantoht, un kaut gan kara-wadona spehziiba un duh-
fcha winas drufku fabaidija, tad wini tshetreti tomehr zereja
to pahrspeht, un gaidija meerigi wina eenahfchanu basnizā.

Bet notifahs, ka Lorenzos, kurefch bija ar tahm dohmahm
us Toledu nogahjis, tur kara-wadona de la Krusa pulkā ee-
stahtees un ar to lihds us Flanderu eet, tai paschā stundā
klusi basnizā eegahja, tur ar Deewa luhgfschanahm spehziina-
tees un fawu firdi apmeerinahht. Winsch nometahs pee kahda
refna muhra pihlara zelds un luhds firsnigi Deewu.

Ne ilgi pehz wina flawenais kara-wadons eenahza basnizā.
Kaut gan basnizā tikai weena masa lampina dedsa, tad to-
mehr dahrges almini, ar kureem wadonis bija isrohtajees,
mirdseja til spohfchi, ka wina stari pee augstahs basnizas
welwes atspihguloja. Til ko winsch bija pee altara peegahjis
un tur zelōs nometees, tad blehschi islihdahs no tumfcha bas-
nizas katta un apstahja wina, un pirms winsch spehja ap-
dohmatees, kas tagad darams, kahds no blehscheem usrunaja
wina ar scheem wahrdeem: „Kungs, tshetreem augstas kahr-
tas zilwekeem, kureem naw ar ko dsihwoht un kuzi negrib
par algadscheem strahdami few pahrtiku pelniht, ir pee jums
weena luhgfschana.”

„Bafakat to, lai dsirdu,” kara-wadons atbildeja.

„Weenam no maneem beedreem, kurefch fawu zepuri pa-
saudejis, ir zaur apfaldefchanohs eefnas, un kad nu winsch
newar wehfā nakti bes zepures mahjās pahreet, tad eedroh-
fchinajamees juhs luhgt, winam fawu ar dahrgem almineem
isrohtatu zepuri lihds rihtam paleeneht.”

„Kad tahda ir juhsu luhgfschana, tad man jums ja-atbild,
ka es newaru to ispildiht, jo es, wezs wihs buhdams, ne-
waru ari wehfā nakti bes zepures us mahjahm eet,” tā kara-
wadons atbildeja.

„Juhs dohfeet fawu zepuri, jeb mehš nemsim to paschi!”
kahds no blehschu pulka issauzahs.

Lorenzos schohs wahrds dsirdejis tika us manigs un gahja
pa pihlaru echnahm flehpdamees jo lehni tuwaki.

„Juhs efat tohti laipni,” wezais kara-wadons atbildeja
us to; „bet fakat man, lungi, waj juhs efat saldati?”

„Ne, kas nums ar saldatem par datu,” weens atbildeja.

„Das man patihl, ka juhs ne-efat saldati, jo neweens
saldats nedrihst tik negohdigs buht; kā man leekahs, tad
juhs efat deedelneeki, kas newihfcho gohdigā wihsē fawu

pahetiku pelniht. Ee, nemat scho mafu ar dukateem un leelafat mani meera."

"Labi," blehschu wadons fazija, "dukati ir lihdsnemami, ari juhsu zepuri mehš jums atstahsim, dohdat tikai mums to ar dahrgeem almineem isrohtatu selta sprahsi, kas pee juhsu zepures!"

"To nu gan ne, juhs beskaunigee deedelteeft!" de la Kruzs issanzahs un lika rohku pee sohbinu spala. — Pa tam Lorenzos peefstrehja, tureja fawu resnu zeta speeki rohta un fauza: "Nebihstatees, wezais lungs, jums kahds gohdawihrs ir par palihgu!" —

Kad blehschi Lorenzos ceraudsija, tad wina wadons iswilka pistoli un draudeja wina ar to noschaut. — Lorenzos smehejahs un fauza; "Mehle tikai labi, bet kad pistole nedegs, tad es parahdischu, ka mans sarainais speekis ir dauds labaks eerohjis!"

Laupitajs mehrkeja un pistole nededsa, bet Lorenzos wehjinaja fawu speeki gaisa, un stipris siteens gahsa laupitaju wadoni gar semi. Pa tam kara-wadons bija fawu sohbinu is maksia iswilzis un fahka ari zitus laupitajus kapah, ta ka tee wareja eewainoti buhdami tikai gruhti dsihwi aisbehgt.

"Lai wini skreen," kara-wadons fazija smaibidams us Lorenzu, kuzsch gribeja teem pakaf skreet, "un kad wini ari no pasauls iskreetu, tad tomehr wini no karatawahn neisbehgs! Bet nu fakat man kreetnais un duhschigais jaunelli, kas juhs esat, lai waru jums pateiktees."

(Eurpmat wehl.)

Arweenu tikai gohdigi.

(Skatees № 36.)

"Salamana lungs ar fawu kundsi!" laimigais Lindemanis issauza. "Ah, nu es saprohtu! Dapehž juhs man, zeenigs Salamana lungs, ne fen atpakaf wifu tik smalki isprahchinajeet! Pateizohs jums no wifas firds! Leelafu preeku juhs man nebuhtu warejuschi fataisibt! Pateizohs, no wifas firds pateizohs!"

Salamana lungs kratija stipri wina pasneegtu rohku. "Lohti preezajohs, ka es juhs ta warejis aplaimoht," winsch laipnigi fazija. "Man wajadseja tatschu pahr to leelu labumu, ko man eseeet darijuschi, kaut zil pateizibas parahdiht. Tadeht tad nu jums isprahsi, ko man wajadseja sinah un tad liku juhsu behrnus jums pahrwest, lai tee nu jo prohjam pee jums waretu palikt!"

"Al mihtais Deews, — ari jo prohjam pee manis palikt?" Lindemanis issauza. "Bet es jaw wehl nemas tik stiprs neesmu! Mana manta wehl nemas tik tahku nesneeds, un Doners ir ari fawu darbnizi jaw zitam pahrdewis! Juhs mani pawifam apreibineet ar tahm dauds jaunahm sinahm!"

"Gan juhs atkal, meistar, drihs atspirgfeet — tik pazeechatees!" Salamana lungs atbildeja smeedamees. "Wispirms, ko juhs pahr fawu mantu un turibu runajeet, tas jaw war palikt pee malas, jo juhsu behrni naw wis us tehwa rohlahm ween gaidijuschi un naw no wina pamata teikuma un pamata nogreesuschees: Arweenu tikai gohdigi! Tas bija wina wadons un zeta rahditajs plascha pasauls, un tadeht ir wineem arweenu labi klahjees, ta ka muhsu jaunais meistars ir fweeschumä dsihwodams tik dauds eepelnijees, ka winam pat wehl no manis palihdsibas newajadseja, Donera darbnizi nopirft."

"Indriki, waj tu?" Lindemanis issauza gawiledams. "Untas wis notizis tik klusu! Bet Doners man tatschu fazija . . ."

"Winsch nefazija nelo, un proteet pehž manas wehleschanahs," Salamana lungs starpä runaja; — "mehs gribejam juhs, mihto Lindeman, drusku pahresteigt."

"Redseet, schè ir ta pirtschanas kuntrakte. Mihta Indrikis eestahfees fawä jaunä weeta, un es buhschu tas pirmais, kas winam darbu dohs; jo ka esmu dsirdejis, winsch taifoht gau-schi tezamus naudas-skapjus, un to man tuhliit wajaga."

"Bet Marija! Tadeht tad tu mahjä pahrnahkufe?"

"Wina tatschu netaisa naudas-skapjus?" Lindemanis pra-sija gluschi fazjis.

"Ne, bet wina ir nahkufe fawu wezu tehwa apkohpt; jo kad brahlis ir apgahdahts, tad ari winai nebuhs wairs starp fweeschuum zilwekem dsihwoht. Winai ir arweenu labi klahjees, tadeht ka ta arweenu gohdiga bijufe, bet mahjä ir mahjä, un tehws paleet tehws. Juhs wareet gan winas ustureht, mihto meistar, un gan gadifees kahds gohdigs jaunellis, kas winas tiklu firdi no jums isluhgfees, un beidsiht — kur tad paleeku es un mana laulata draudse? Mehš jaw ari tepat buhsim. Tadeht preezaites, mani mihti, un Deews lai dohtu, ka mehš wehl dauds gadus eelsch mihlestitas un meera lohpa fadsihwotum!"

"Un ta Kunga fwehtiba lai paleet us jums un juhsu behrnu behneem!" Lindemanis fazija ar kustinatu firdi un dreboschu balsi. "Pateizamees jums no wifas firds par scho leelu laimi un preeku, ko mums eseeet fataisijuschi!"

"Ne, ne, nepateizatees man nemas," Salamana lungs atbildeja. "Es ne-esmu nelo wairaf darijis, ka tikai drusku ahtraf juhs lohpa sawedis, kas tilpat ari jaw bes manis reis buhtu notizis."

"Labprahnt gan buhtu preeksch Indrika to darbnizi nopirzis, bet winsch ar to ne-eegahja; winsch pats to wareja aismahfahnt. Ta tad nu man ne-atleef — nekas wairaf ko dariht, ka tikai pahr Marijas puhru gahdaht, kad tai reis wajadseba buhs. Ta nu man nekahda pateiziba nenahlahs! Kas juhs laimigus darijis, tas ir — lihds ar ta Kunga fwehtibu — schis teikums, kas schè tajos ar weenu safi pastahwedamäs eglu sarinäs jeb skujäs muhsu preekschä tagad gresnojahs. Arweenu tikai gohdigi! Tas juhs zaur wifahm behdahm, gruhtibahm zauri wilzis, tas jums Deewa schehlastibu un zilweku zeenischanu un mihlestitu katrä laika apdrohschinajis. Kur schis teikums mahjas-dshwei par pamatu, tur arweenu, lai ari daschu brihdi ar krusa nastu jazihnahs, beidsiht tatschu labi klahjahs. Schis teikums lai walda tad nu ari wehl jo prohjam pahr mums, tad laime, meers un preeks no mums nekad ne-atstahfees!"

Un ta tas ari bija. Lindemana tehws nodshwoja it faldä laime un preekä fawas wezuma deenas. Indrikis un Marija dabuja katris fewim kreetnu dsihwes beedri, ar ko ihstä mihlestitä weenoti zaur scho dsihwes zetu wareja staigahnt. Un kad wina tehws, muhsu kreetnais Lindemanis, jaw fen apalsch salahm welenahm dufeja, tad wini wehl saweem behrneem weztehwa kapu rahdidami katru reis wina mihtotu teikummu pee firds lika: "Arweenu tikai gohdigi!"

Scho stahstu Latweeschu walodä tulkojis

S perras Andrejs.

Gradi un seedi.

Slauzischana bef slohtas.

(La apgabala walodas islohtsni.)

Atfehka, Bratfchu pee krogga eeraudsijs, uskleeds:

Nahz, eedserfim pufkohlrteli, tad warefim te pa fcho smuko leelzetu pastaigahz.

B. (Gedser). Bet faki, ka te smuki ir noslauzihts; — laikam gan brihwgaitneeki no muischas buhs bijuschi. Ni neweena sirga fuhda ir us zeta ni.

A: Ne, ar slohtahm ta newar noslauziht, tad tak fuhdi tepat buhtu fehtmalâ. —

B: Ar ko tad?

A.: Man ta leelahs, ka tahs paschas — muhsu smallahs kundses, ar faweem gareem bruntfcheem buhs tee brihwgaitneeki.

B.: Ak nabadsites! — Ka winas neleetigi sawas drehbes isschkehrde! — buhtu labak us guhichahm ap johstas weetu to teefu wairak likufchas, neta pa semi dublôs wahrtijufchas.

A: Ir jau deefgan us johstas weetas ari, schahdi tahdi lihlahui — sakrauti. Tihri ta ka beedeekli isskatabs; masu behnu jaw wairs basniza nedrihtst west; wini jaw tuhlt kleegtu: Meteni, meteni! —

B: Metenu wakarâ (wasilahwi) bij weens ar fahmeem guhichas apkrewelohsch, tad wehl behni pahrbijahs; — ne tad wehl no tahdahm farkanahm, silahm, melnahm, metenu mahritehm.

A: Par to kreweloschanu un gan til sfahdes nau, leels zilwels un leels sirgs jau no teem gan nebihfees; ja nukumeli. — Abat lau tehwa un mahtes fuhru gruhstu fweedru pa dubteem un sirga-fuhdeem newafajufchas!

B: Par to ar nau netahda leela nelaim; ka schôs laikôs stipra mescha fargafchanas ir, slohtas-schogaru wairs sagt newar dabuht, pascham ari mescha nau; nu faki ko lai dara. — Labi ka wehl preeksch ustabas-slauzischanas slohtas isnahl. Es no saws pufes katrai tahdai mescha-aistaupitajai katru fwehtdeenu kohrteli brandwihna isdohtu, ja manu mahju ar ta apflauzitu.

A: Winahm paschahm ari laikam tur kahds labumu tihl?

B: Ka tad; winas war drohfschi stigaht, walai, ja grib, tur buhtu tichetras kahjas apalscha un neweenai kurpes waj pastalas wirfû; un turklahz wehl kad bruntfchu leijasmla ta par dubteem un sirga-netihromeem isplihfschajahs, tad tihri tapat isskatabs, ka kad ar sihdu waj samtû — buhtu apschuhka. —

B: Nis to ari Mauksis raud, kad ar sihdu un samtû wairs ne-efoht netahde leele rebe. K. Ds. n.

Atgadijums kahdas teefas preekschâ ahrsemê.

Presidents: „Mani kungi, schohdeen mums ir teefas preekschâ weens no teem leelakeem wasankeem. Schis wihrs jaw trihs reifas muhsu pilsehtâ deedeleschanas deht strahpehts, trihs reifas ka sche nepeederige israidihst. Bet winsch ir eedrohfschinajees, neween par spihiti aisleegumam atpakal nahkt, bet ari wehl manâ paschâ mahjâ wdrihtstejees deedeleht. Es nospreechu 8 nedelas-zeetumâ. Apfuhdschts, waj jums kas buhtu ko teikt few par aistahweschanu?“

Apfuhdschts. „Wairak nelas, zeeniga teefa, ka til wee-

nigi tas, ka es esmu gluschi newainigs. Es biju zeta, tiklab maitatas wefelibas labad, ka ari tadeht, lai tahs firdesfahpes waretu remdeht, kuras mana ne-ustizama mihtaka man padarija, us Italiju. Es gribu tani brangâ semê meefigi un garigi atspirdsinatees. Wakarwakarâ es nonahzu schai pilsehtâ, kura man tikdauds skumibas manâ firdi mohdina. No ilgo-schanahs dsihts, es wehl reis gribeju apstatihz tahs man til mihtas eelas, bet til weenigi zauri eedams un tad atfal ohtr-puf pilsehtas zeloht tahlaki. Lehnam gabju mihtâ mehnesnizâ pa plato eelu, no dsilas firds aisgrahbschanas asaras ka pehrles pa waigeem ritinadams. Te atskaneja dseedafschana schini klusâ naktis brijtinâ, „Sarkana Lauwas“ durwis atwehrahs un es redseju juhs, kas man til mihti efat, ahra isnahkam. Zeenigs president kungs, man rahdijahs, ka mehnesis juhs apstulboja, jo juhs swalstijatees. Es sakehru no wezas draudibas juhsu rohku, jo tas apstulbodams mehnescha spihdums juhs gauschi bija pahrnehmis un dseedadams: Wehs zilwel' wisi efam brahti!“ es juhs pawadiju us mahjahm. Schohdeen es zereju dabuht pahz to no jums brahtigu pateizibu, zereju, ka juhs mani pee galda aizinasheet, lai es stiprinajees waretu sawu zetu tahlaki stigaht, bet, zeen. president kungs, es esmu gauschi wihlees; bet ka es newainigs esmu, preeksch tam newaijaga wairak netahdas peerahdsichanas.“

Presidents: Augsti zeen. teefneschi! Ka juhs paschi isfcha apfuhdseta wahrdeem redseet, tad muhsu zeenischanas wehrtes zeetums, zane fcho bestaunu tittu til weenigi apgahnihst. Kasak, gabdajat juhs par to, ka schis zilwels tuhlt us pehdahm no pilsehtas teel israidihst!“

Apfuhdschts: (aiseedams): „Ak tu nepateiziga pafaul! to sauz par brahtu mihestibu!“ —rg—

Welta apmeerinafschana.

Drangâ. Apmeerinajatees! gan winsch pahrnahks, jo daschs lapâs laidis un wehlak pahrnahzis.

Apbehdinata. Ko lihds pahrnahfschana? kad pahrnahks tad tjurmâ eefschâ. B—l.

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.